

SLOVENSKI NAROD.

Iskanje vseh dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika.

Območje: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglasi 1 m/m x 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasi in poslane ter notice isti prostor po 2 K, ženske ponudbe in poroke pavilno 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži zamika za odgovor.

Upraviteljstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritrilno. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—	1	20—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 50 po nakaznici. Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje.

Telefon št. 34.

Dopolnje sprejema le podpisane in začetno frankovane. Repetitor ne vrata.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poštnina plačana v gotovini.

Novi mesije.

Po vojnah gmotno in duševno desorientirane dobe so porajale mesije, ki so z besedo in vzgledom zbirali krog sebe raztrošene vrednote, kazali zbegnemu ljudstvu nove cilje in polagali temelje novim uspehom. To je bilo mogoče takrat, ko sveži evangeliji še niso priglupirali po telefonskih žicah k židovskim agenturam v teku par uric in ko je še naivnejši človek imel o idejah idealnejše ideje. Ampak dandanes! Nemno profeta in patriarha in če pomene dandanes domovina v tem pogledu ves svet, je pač jasno, da današnje človeštvo ne more več prenašati splošno priznanih prerokov, pač pa trume prerokovalcev, teh so pa legije legij, od Ljenjina doli do — no recimo, do urednika anarhističnih pamfletov. V času najsplošnejše nejasnosti prerokovanje ni posebna umetnost in zato ne delajmo velikih oči, ako nas obdaja — čim dalje gosteja žična ograja najabsurdnejših socialnopolitičnih utopij.

Ali bi ne bil največji čudež, ako bi mogli nadaljevati tam, kjer smo preostali takrat, ko se je spotaknila politična ekvilibristka Avstrija? Ali smo na frontah še premalo razdajali in je hekatomba 50 milijonov življenj še premalenkost? Moralo je tako priti po logiki vojne psihopatiije. Videli smo se bližati megle novodobnih kobilic, teh neskončnih anarhoidičnih izmov pred leti. Ne strmišmo, kajti ta igra se bode ponavljala še dostikrat, predno zmazne zadnja človeška podoba pod ugasnjem solncem.

Smešno je že, kako smo postali smešni s tem, da jemljemo vse te enodnevne pokrete s tako resnim obrazom na znanje. Zablodili smo v šumi nejasnih parol. Kakor so hoteli po tridesetletni vojni, ki je zapustila našim sedanjim razmeram sorodne posledice, v divjem komunističnem vzhlepu prekrstiti celo srednjo Evropo v »Novi Zion«, stavalji, verizili, tihotapili in navijali cene prav tako, kakor v letu 1920... vstajajo i dandanes neštevilni mesije in tekmujejo, sramujoč se poštene besede, med sabo v metafizični megalomaniji, ki koncem koncev ne vsebujejo nič drugega, kakor prastari ideal vseh nezadovoljnih, da naj postanimo namreč vsi berači, če že ne moremo biti vsi bogatini. Ni nič brezplodnejšega dolgočasia, nego brskati po gmotnih in duševnih koreninah

sodobnega družabnega zla, kajti vsa današnja mizerija se je dala predvidljati z matematično natančnostjo že leta 1914. Kje da je psiček pokopan, to vedo dobro vsi oni, ki jih ne vidite na veselici, ki ne prodajajo zija pred izložbami modistk in slaščičarn in ne posejajo manikurnih salonov. Za pravzroke naše duševne in gmotne revščine vprašajte one, ki po skromnem obedu in še skromnejši večerji pristopajo nemudoma k izpolnjevanju svojih dolžnosti, nemo, resno, v mislih polno načrtov, sklepov in nad.

V klavnem vrtincu zbesnelega solipsizma, kakor ga je svet malokdaj videl, zazremo vendar svetlo točko, zvezdno meglo v črnem prostanstvu, ki obeta postati novo solnce. Akopalistični jezdec so še daleč za gorami, kajti naše meščanstvo, naši srednji sloji, so si ohranili hladno kri, dobro vedo, da narodno gospodarstvo niso sanjske knjige, ki se da razlagati po trenutnih dovitojih zgodnozrele domišljavosti, ono lahko počaka, da se izkisa boljševišvo do dobrega. V velikih skrbih in težavah sicer, kljub vsem oviram ministrskih in nemistrskih odredb, zida naše meščanstvo temelje solidnejšega blagostanja upajoč, da se kmalu izbesni furor titonius v moderni obliki, poslan nam preko Sovdepije (bolševiške Rusije). Diktatura proletariata v Jugoslaviji, ouč, veliko deljenje! Pri nas, v domovini malega kmeta, malega obrtnika, srednjega industričarja, ki jim je lastnina ideal vseh idealov? Pri nas, v Sloveniji, ko ne razpolagamo niti z 3% analfabetov? Oh, pojte se solit vsi mladi dohtarji in doleolasi gostobesedniki, ki ste študirali socialno in politično ekonomijo nabrži tako, kakor zaljubljeni punčke zaljubljeni romane. V istini nam že preseda vaše nedeletno in frizirano revolucionarnstvo, v katero verujete morda sami še najmanj, vabi se nam vaše izračkanje z ljudskimi čustvi, z njegovimi nadami in predvsem z njegovo nezakrfito nevednostjo. Slovenski demokratično meščanstvo je podalo dokazov dovolj, da njegova socialna solidarnost z vsemi plastmi našega naroda ni prazna beseda in to je moralna omara bliznace se njegove lepše bodočnosti, ki že davno ne bo več poznala enodnevne vaše slave

Zaslepljenost je sestrična pogube. Naši Dantoni in Bronšteini — pravzaprav njih mikroskopične miniature — seveda ne vidijo, kako se vzdiga iz panbolševiškega oceana ostrov za ostrovom, se širi in tvori celine, za rastočo gospodarsko in intelektualno stabilnost, kaj briga na primer naše špartakovce veleno-membno glasovanje angl. delavske zveze, kjer je propadel predlog direktne akcije s 1.015.000 glasovi proti 3.732.000 glasom oddanim za program reformistične politike in strokovne propagande. In komu je lažje, zadržati vrat »kapitalizmu«, nego angleški trozvezi, premogokom, železničarjem in prometnim delavcem, trem milijonom organiziranih delavskih enot, ki jim je treba le mirno posejati v zanečku en teden, da zavladajo v Angliji razmere, kakor jih ni mogoče deset Ljenjinov? Ampak ne, angleško delavstvo je sijajno prestalo skušnjo politične zrelosti. J. H. Thomas, ki je zastopal drugi predlog, gotovo ni buržoa ali na bi mogel govoriti med nami drugače ljubljanski župan, kakor je govoril vodja angleških socialistov? »Pravica stavke je pravilna, ne spojena z veliko odgovornostjo in ne imeli bi se je nosluževati takomiselno in nepravdarno. Solnčna stavka bi vedla k resnim posledicam, ki bi dalec niti ne more v namer postopati. Razmislite, da če bi v njenih temeljih prav v dobi, ko to je naša volja v neštevilnih težavah. Odločimo se za to, da vplivamo na naše ljudstvo, da se odvrni na edino silo in trdnost k srečanju, na pot izobrazbe svojega mišljenja, zagnan v našo stvar. Ki ne zahteva odgovornosti nad večino, temveč hoče prilepiti voljo in svetlobno svetlobo za vse.« Da je izobraženi francoski socializem zavrel v Strassburpu tretjo internacionalo, naših mladih revolucionarjev tudi ne moti kakor jih ne moti prerok pravkar ustanovljene »Francoske socialistične stranke«. Čemu tudi prveniti mondenim mladim čenki njih namerna revolucionarna prepričanja, ali vseeno naj dovolj g. urednik, da citiram nedolžen zadnji odstavek: »Ostanemo kolektivisti, internacionalisti, revolucionarji brez idejnih koncesij in brez omišljanja naših načel. Vendar pa smo prepričani, da naša linija do človeštva ne zahteva za žrtve našo linijo do domovine in da se socialistična preosnova ne bo udeležila s križanjem

in nasiljem temveč z delom in organizacijo.« Da je velika večina socialističnega delavstva zavrnila program proletarske diktature tudi v Ameriki, Belgiji, na Češkem itd., to vidoma še le podžiga »pogum-majčkenih naših mesijev, kajti njih moralna opora visi vendar na večini enega glasu v Bologni.

A najvišji bonec Ljenjin? Je pred celim svetom s celo kompanijo napovedal konkurz svoje ideje. Pa saj je prineslo pred kratkim časopisje izvlečke iz izpovedi na moskovskem kongresu in mi za to ni treba mučiti čitatelja s to preklavno konkurno maso. Toda v Nemčiji vre, vre, vre, in tja se obračajo upolnini pogledi. Ne vre, le površje se včasih malo vzpeni v tihih nižinah pa robota v železni, privzgojeni in prirojeni disciplini šestdeset milijonov Tevtonov, vsak po svoje, a vsi iz taistega nagiba: ustvariti čim prej novo bogato, solidno Nemčijo, močnejšo kakor je bila kdaj. Se se

povrnejo časi, ko bomo čutili tlak organiziranega nemškega kapitala kljub naši svobodi in tedaj si bo najbrž prste lizal — revček, slovenski boljševik.

Slovenski narodni demokratični socialna demokracija ni trn v očesu, ona ne trosi z anathemi krog sebe temveč jo smatra za socialno političnega činitelja in želi v lojalni, pošteni tekmi z njo privedti narod na ono stopinjo gmotnega blagostanja in intelektualne kulture, ki mu gre po njegovi vrojeni nadarjenosti. Tudi njen ideal je, da se spremeni družabna struktura v tem smislu, da postane teorem o nasprotju kapitala in dela nesmisel, njih medsebojna navezanost in solidarnost tudi najpriprostejšemu najmlajšemu gospodarski aksijom, t. j. ko vas, boljševiške mesije, naš preprosti človek ne bo preklinjal — kajti tega vendar ne zaslužite — temveč se včasih nasmehnil zbog nekdanje lastne naivnosti. A. O.

Fran Govekar:

Kdo ruši?

Članek »Ne rušite države!« žanje v vrstah vseh iskrenih in poštenih Jugoslovenov vihar pritrjevanja. Prav posebno pa je članek zadovoljil javne nameščence. Končno je bila tudi v »Sloven. Narod« izpregovorjena trezna patriotična beseda brez ovinkov in brez ozirov, heseda, izvirajoča iz srca in naslovljena na — pamet! Vprašanje je le: je li še kaj pameti, razsodnosti v vladajočih glavah? — Z bolejšto in strahom opazujemo, da se je v naši državi razpaslo divje strastno strankarstvo, in le drgetati moramo, ko čitamo članek dr. Iv. Tavčarja o drž. gospodarskem polomu ali članek R. Pustoslemška o političnem razpadu, o dveh posledicah, grozečih nam iz tega vzroka.

»Pri oddaji upravnih mest je bila merodajna ponaveč strankarska »pripadnost.« — »skrb je samo za korita.« — vlade polajo od lasli stare ledce, da jih eadomeste s svojimi koritarji po balkanskem običaju, ki lahko upronasti državo... O tem je razveljavil R. Pustoslemšek dne 4. aprila t. l. in še posebej je ožigosal carinsko postopanje, famozno zacaraničenje in nečuvni birokratizem, kar vse skunaj je te dni označil neki drug ljubljanski dnevnik s trdo, a edino pravilno označbo — azijsktstvo.

Ko sta bila uveljavljena carinski zakon in tarifa bivše srbske kra-

levine tudi za ostalo ujedinjeno jugosloven. državo (»Služb. Novine«, št. 27 iz l. 1919), so se pričele za slovenske in hrvatske carinske uradnike takoj uprav neznosne razmere. Opozorili smo nanje nemudoma z rahlo, bratsko milo besedo. Upali smo, da se vse hibe čim prej popravi in jih smatrali za nenameravane ali pa za slučajne polomije posameznikov. Toda varali smo se; minilo je že mnogo časa in vse opozoritve, vse prošnje, vsi ugovori so ostali brez uspešni.

Dasi je ministrski svet sklenil in svoj sklep objavil, da je srbijski car. zakon uveljavljen v novopriključenih jugosloven. deželah le glede službene organizacije ter je izrečno izvel »personalna pttanja, disciplinsku vlast, ocene činovnika, naimenovanja, premeščanja, odpustanje itd., o čemu bi dosedanje nadležne vlasti vodile staranje i po ovome činle pretstavke centralnoj carinski vlasti.« — vzlic temu se postopa kakor malajš prav obratno in se brezobzirno teptaio malone vse pravice sloven. car. uradnikov, ki so jim z zakonom zaiamčene v službeni pragmatiki. Izvaja se nakršni centralizem, dogajajo se teroristične odredbe, kakršnih nismo bili vajeni niti v Avstriji, a »dosedanje nadležne vlasti« so brez vpliva in moči. Kam nlovemo?

Josip Kremen:

Špelca.

(Nadaljevanje F. S. Finžgarjeve »Služkinje« v prilozi »Slovenca« dne 4. t. m.)

Komisar na policiji je bil mož dobrega srca. Starka se mu je zasmilila. Hitro je torej poslal po policijskega zdravnika. In doktor, ki je bil pravkar v uradu, je starki takoj ustavil krvavenje ter ji zavezal čelo.

»Presneta Špelca!« je dejal nato in si smejl pogladil svojo košato brado. »Boga hvalite, da ste utrlj s svojo glavo le prav tenko steklo! Zrcalno steklo bi bilo za vas stokrat dražje in nevarnejše. Celo konj je poginil, ker se je zaletel v Magdičovo izložbo!«

»Dá, dá... mladi mrjo... konji poginjajo... samo stare ženske ne vzame ne žma — ne zemlja — ne smrt!« je dejala Špela z izbuljenimi očmi.

»Verrückte Weiber!« je zamahnil zdravnik, zmažal z glavo in odšel. »Slu-u-uga, gospod komisari!«

Medtem je prinesel stražnik skodelo juhe in kosce kruha ter je oboje postavil pred Špelco.

»Jejte, mati!« je dejal osorno, a se prijazno smehljaj.

In Špelca je hitro posrežala juho in pojedla kruh. komisar pa je risal dalje za svojo mizo. Nato je začel starko zasliševati.

»Koliko let že imate, Špelca?«

»Stirindeset let, gospod!«

»Kje ste že služili?«

»Dvajset let v hiši, kjer je danes Rudi gospodar... deset v hiši gospe Zinke...«

»To je zadnjih trideset let Špelca... A kaj ste počeli prvih trideset?« je pozvedoval komisar in pisal.

»Od šestnaestega do tridesetega sem služila pri župniku Jakobu Gromu.« je priznala Špelca in povsila glavo.

»O, vsa čast vam, Špelca! Takih zvestih služkinj ni dandanes več.« je vzkliknil komisar in pisal.

»Po deset... petnajst... celo dvajset let skunaj služiti pri isti hiši, tega ne zna danes menda nobena več. Le po par mesecev vzdrže... redkokatera leto in dan... a bela vrana je že tista, ki ostane dve, tri leta v isti službi... O, Špelca, vi ste pač med poslednjimi ekserplari tiste slavne stare garde služkinj, ki so neomajno zvesto vztrajale in postale končno častiljivi hišni inventar.

Spoštovala sta take služkinje gospodar in gospodinja... starale so se z njima... pestovale so otroke in vnuke ter umirale kot obiteljski člani v časti in v ljubezni... Tudi v naši hiši smo imeli tako Špelco... Jera ji je bilo ime... Jera Šober... tam s Kočevskega doma; mene je pestovala... kot dijak sem ji pomagal voziti ničo z Barja... nositi mrvo na svišli... dva sekati itd... A ko sem se ozneil in sem dobil oiroke, jih je zonen pestovala Jera ter bila v materini in moji obitelji kakor najbližja sorodnica. Lahko bi še danes živela, revica!«

»Torej je umrla?« se je pozanimala Špelca na komisarjevo go-ko pripovedovanje.

»S petdesetimi leti se je omožila... pomislite! — z delavcem v tovarni za lep... in štiri leta na to je umrla. Možu pa je os-avila nekaj tisočakov... A vi, Špelca, si niste ničesar prihranili? Nad 40 let ste služili... kako je mogoče...?«

»Prihranila? O, seveda sem si! In še več bi si lahko. A, gospod, saj veste: tudi jaz sem bila mlada, lepa, živa... se lenka kot Mici pri gospe Zinki, če jo poznate?«

»Kajnak, da jo poznate!« se je zlagal komisar. »Mici je vrazilo lepo dekle; vsi fantje — zdravi in lava-

lidi — noré za njo... In vi, pravite, da ste bili še lepša? Da te šment! — Ampak v tistih krasnih letih ste bili baš pri gospodu župniku Gromu ne li? Od 16. do 30. leta... oioi! Ljubro ste živeli, kaj? — in dobro vas je plačeval, ne?«

Špelci pa so postale kalne, omagane oči vlažne in s svojo izsušeno roko, ki so ji izpod zmrdane kože štrleli oglati členki, je zamahnila zaničljivo in sovražno obenem.

»Ne govorite mi o tistih letih, gospod!« je dejala. »Nora leta... nesrečna... izgubljena! Izporkorila sem se zania dovolj... se kesala po golih kolenih... pokopala sem jih globoko... že pred tridesetimi leti, a zaboli me, če me jih le donisli kdo...«

»No, no... hotel sem le reči, da ste bili dobro plačani v župnišču in da pač niste živeli slabo takrat!« je »šil komisar. »Vse drugo mi nič mar, Špelca.«

»Praznih rok sem prišla in praznih odšla.« je pripovedovala. »S seboj sem na odnesla težko vest, ki je prej nišem poznala... Oh, šele kasneje sem zvedela, kam sem bila zaslja. Kakor palčka je bilo naše župnišče in polja, niti vzvodov je imel župnik, kakor graščak. Ogromen sadovnjak, poln sliv in jabolk, da smo

vsako jesen nakuhali slivovke in pri-delali jabolčnika nekaj sočev. In krav, telet, volov, par koni, celo vojsko kološi, rac, gosi in puranov, smo imeli, velik čebelnjak, pa golobnjakov vse polno pod frčado župnišča, na podu in ob obeh hlevih. Golobi so valili neprestano in spekle smo jih gospodu par sto na leto.«

»Tako bogat je bil vaš gospod!«

»Tako... tako.« je kimala Špelca in očividno jo je objelo trpko čustvo.

»In vendar... oh!«

Tesneje se je znova zavila v črno ogoljeno svojo ruto ter skrla v laste komolce.

»Pa zakaj ste šli iz tehi nebes?« Če ste služili 15 let, bi bili lahko...«

»Ne, ne, za nobeno ceno! Odšla sem, ... morala sem oditi... in že danes vem, da je bilo najpoštenejše delo, ki sem ga storila v vsem življenju... Beračica sem odšla, toda ponosna! — A ker sem vam povedala že toliko, naj povem še to: župnik Jakob je bil v svoji mladosti tudi »berač!« Lep »berač!« Ko je služil na kaplana v šenklaški cerkvi, je imel jedva toliko, da je dostojno živel in se skromno oblačil. A imel je črne kodraste lase, velike črne oči, okrogla, kakor breskev zardela lica in pridigati je znal, prikriti, kot nihče takrat v Ljubljani. Kajne

Pri napredovanju niso več merodajne službena doba, strokovna sposobnost, uporabnost, zanesljivost, izpiti, poznanje krajevnih razmer itd., temveč skoraj zmerom plemenska in strankarska pripadnost. Po službeni dobi starejšim in praktično neprimerno izkušenejšim slovenim, in hrvatskim, carinikom se sistematsko vsiljujejo za šefe mlajši srbijski radikalci ter zasedajo najvažnejša ter sploh vsa vodilna mesta po kraljevini edino le srbijski radikalci. Oženjeni Slovenci in Hrvati z obitelji in šolobveznimi otroki se premeščajo iz domačije v sosednje dežele, kjer ne dobe ne stanovanja, ne hrane, na njih mesta pa se nastavlja srbijski — samci! Sloveni, in hrvati, cariniki morajo vzdrževati po dvoje stanovanj in gospodinjstev le zato, da uživajo ugodnosti večinoma nekvalificirani radikalni srbijski samci! A zaman je vsakršna prošnja, zaman so protesti, zaman sklicevanje na gospodarsko uničenje slovenim, in hrvatskim, carinikom, zaman naglašanje, da trpi država, blagajna, da carinstvo ne posluje več tako, kakor je poprej ter da je novoščno zacarjenje pravcata karikatura evropskega uradovanja, ki nam ubija promet, obrt in trgovino: zaman je vse, vse...

Uradovanje ljubljanskega srbijskega, upravnika carinarne, ki je preskočil celo vrsto starejših, že poprej tu služevalih, izvrstno kvalificiranih tovaršev, je klasična ilustracija beogradskega absolutizma. Naj to svojo trditve vsaj kratko dokažem!

Dne 5. marca t. l. je poslal vsem uradnikom carinarne ukaz, da ga v muhnjih administrativnih stvareh zastopa revizor M. P. Srbičanec. Vsi po službeni dobi starejši slov. in hrvatski carin, uradniki so vzel okoliščino na znanje s pripombo, da protestirajo, ker se očitno prezira vse po činu starejše uradnike ter se jim nedvomno izraža nezauznanje s tem, da se poverja zastopanju šefa po — najmlajšem revizorju.

In čujte, g. Acimovič je zato uvel disciplinarno postopanje proti tovaršem, odredil je birokratično zaslišavanje, protokoliranje, indikiranje in ekspediranje ter je — on sam v eni osebi tožitelj, preiskovalec in sodnik! — razsodil: »Vsak dobi ukor in plača globo 2 dinarjev!«

Temeljem proglasa narodne vlade SHS, z dne 31. okt. 1918, št. 1, naredbe poverjenosti za pravosodje, z dne 31. okt. 1918, št. 6 in poverjenosti za notranje stvari z dne 3. novembra 1918, št. 2 uradnega lista za

Slovenijo velja tudi v tem oziroma vedno avstrijska službena pragmatika (zakon z dne 25. januarja 1914, drž. zak. št. 12). Za disciplinarno postopanje velja torej še stara službena pragmatika ter more izrekat disciplinarne kazni le disciplinarni senat, sestavljen po predpisih služb. pragmatike.

Pač pove vae dejstvo, da od prvega dne dalje se nihče izmed slovenim, in hrvatskim, uradnikov v Ljubljani ni napredoval in da ne stoji nihče izmed naših ožjih rojakov niti v svoji očetnini na vodilnih mestih... Na podlagi neklih predpisov, ki jih niso naši carinarniki nikdar videli in ki jih veljavna službena pragmatika iz l. 1914 ne pozna, se jim izreka ukori in nalagajo globe za grehe, ki se jim niti ne zavedajo niti jih ne priznavajo. Pragmatika sploh ne obstoja več, in absolutistični »Quos ego!« grozi car. uradnikom vsako minuto z ukori, globami, premeščanjem, odstavljanjem ali upokoje-njem.

Da ne pretiravam niti najmanj, naj sledi takoj zopet dokaz: Načelnik direktije carine Dimitrijevič je brzojavno 27. marca t. l. upokočil Slovence — car. revizorje Ign. Laha, A. Oroma in I. Toroša z ukazom, da se jim naj ne izplača nikakršna plača več! — Brzjavno! Tri dni pred 1. aprilom! Brez nadaljnjega plače! Sic volo, sic jubeo.

Ali so to še kulturne razmere? — Upokojit brez povišanja brez noč tri slovenske revizorje s familijami vzlic njihovemu deseterletnemu dobremu službovanju! Ne tako se ne sme več postopati.

Enakopravnost in pravičnost, respekt pred zakoni, kontinuiteta uprave in evropsko uradovanje je edini cilj vseh poštenih jugoslovenskih javnih namestencev.

Naša vroča želja je, da se složno in bratsko uredi vsa naša javna uprava. Samovoljne zahrbtnosti, koruptne protekcije in teroristične nasilnosti so med brati vendar nepotrebnosti in bi morale biti popolnoma nemogoče. In vendar se dodajajo po krivdi gotove samoljubne, domišljave, upravnoprosošne trmastosti in žaljivo prenotentne klike. Tudi bratski srbski narod jih obsoja, kakor mi.

Ponovim naj svarilo: Težka atmosfera, ki jo ustvarjajo take razmere, postaja od dne do dne bolj opasna in neznosna. Še je čas, da se ukine nevarnost, toda treba je takojšnje, energične odločitve.

Vladn. svet. Fr. Župnik:

Železniška zveza Koroške z Ljubljano.

Tretja varianta je ta: Železnica Borovlje, eventualno Svetna Vas - Podlublje - Sv. Lenart - predor pod Ljubelskim prelazom - Sv. Ana nad Tržičem - Tržič - Sv. Križ - Kranj.

Preiskati moramo katera teh železniških variant je

a) v javnem, prometnem in narodno - gospodarskem oziru večjega pomena in

b) katera je v tehničnem oziru lažje izpeljiva ter toraj ceneja in bi se iz rentabilnih ozirih boljše priporočala.

Kar se tehnične izpeljave in situiranja teh prog tiče, bi bilo glede pod števil. 1. navedene železniške zveze Kamnik - Gornji Grad - Solčava - Železna kapla navesti:

Ta proga zapusti mesto Kamnik (382 m) v severno izhodnem delu mesta južno praharne in se obrne izhodno proti Mekinjam.

Glavni kolodvor za celo Kamniško okolico, Kamniško Bistrico in Tuhinjsko dolino, situiral bi se najprikladneje med Kamnikom in Nevljami. Iz Nevljah peljala bi proga potem ob okrajni cesti proti Snofilam ali pa proti Srednji vasi, čez potok na Buče, ter bi šla ali ob Snofilam ali ob Podbreškem potoku do mejnih višin Črna - Tovstivrh. V obeh slučajih moral bi se potem narediti predor pod navedenimi mejnimi višinami do Nove Štite v Drinski ali Gornjegradiški dolini. Proga iz Kamnika (382 m m. v.) ob Snofilam potoku s 4 km dolгим predorom pod Tolstim vrhom ozir. Tomanovo planino do Nove Štite 520 m merila bi 13 km. Strmec bi znašal od Mekinje do predora nad Snofilam približno 15-5%, (pro mille) pri normalnem predoru. Ako bi se pa predor naredil v celi dolžnosti 4 km s strmecom 7-5%, proti Novi Štiti bi se pa ves strmec te proge znižal na 11-5 m

pro mille (11-5%) kar bi bilo v prometnem oziru zelo ugodno.

Proga ob Podbreškem potoku s 3-5 km dolгим predorom pod Tovstim vrhom znašala bi 13-5 km in bi se dala zadnja proga še s manjšim strmecom izpeljati.

Daljšava proge od Nove Štite čez Gornji Grad (439 m m. v.) do Ksaverja pod Ljubnem znašala bi 12 km. Tukaj med Ksaverjem in Ljubnem v Savinjski dolini bi se obrnila proga proti zapadu in bi peljala mimo Ljubna (423 m m. v.) na Luče 520 m in v Solčavo (655 m m. v.) ter bi znašala 18 km. Pri Ksaverju ob Savinjski zvezali bi se proga čez Mozirje na Pako ali Rečico na Paki železniške proge Celje - Velenje - Sp. Dravograd.

Od Solčave peljala bi železnica poleg Savinje do mostu pod Podbrežnikom (699 m) ter bi se tukaj obrnila severno proti koroški meji, katero bi v 4 1/2 km dolгим predoru pod Erviško planino predrla do Remšnika (695 m) ter bi v daljnih 4 km železno Kaplo 558 m m. v. doseglja. Daljšava te proge znaša 12 km.

Daljšava cele proge od Kamnika do Železne Kaplje znaša potemtakem 54 km.

Ako pridenemo še progo Ljubljana - Kamnik z 22 km — znaša cela proga Ljubljana - Železna Kaplja 76 km, med temi dva po 4-4 1/2 km dolga predora.

Proga Kranj - Jezersko - Železna Kaplja. Že izpeljava železniške proge iz Savske zarez pod Kranjem delala bi velike težave ter bi se morala ali od Drulovka čez Breg in Hrastje proti Primskovem in Predoslu izpeljati ali pa iz kranjske postaje 350 m m. v. čez Strževo Rupno in Predosle proti Predvoru in Tupaličam potegniti. V obeh slučajih znašala bi daljšava proge čez Kokro mimo Fuksa do Podloga (700 m m. v.) 27 km. Ker znaša daljšava od Podloga do spodnjega Jezera le 1-3 km višina spodnjega Jezera pa 750 m m. v. moral bi se pod Jezerskim prelazom (1216 m m. v.) že od Podloga naprej do prvih serpentin nad Uličnikom (približno 5 km južno Železne Kaplje (690 m) predor izpeljati. Daljšava tega predora znašala bi potemtakem več kot 12 km in bi bila vsa proga od Kranja do Železne Kaplje 45-46 km dolga.

Ako pridenemo še daljšavo Ljubljana - Kranj z 31 km dobimo torej daljšavo Ljubljana Jezerski prelaz - Železna kaplja z 76 km.

Slednjič preostaja nam še zveza Borovlje 465 m oziroma Svetna vas 437 m - Podlublje (696 m m. v.) Nemški sedaj srbski Peter (702 m m. v.) predor pod Ljubelskim prelazom (1366 m m. v.) Sveta Ana (729 m m. v.) v Tržič in Kranj. Lokalna železnica iz Kranja v Tržič morala bi se od Križev ali od Pristave na severnem pobočju Kriške gore proti Sv. Katarini v primerni višini nad Tržičem izpeljati ter potem čez Bistrico pod višino Počivarnik približno v 2 km dolгим predoru v Mošeniško dolino Pvedoče proti Sv. Ani približno pri Dobrinu nad Mošeniškim potokom (566 m) nazaj izpeljati, kjer bi se potem med Zvircom 667 m in Sv. Ano 729 m moral predor pod Ljubelskim prelazom narediti in do Nemškega Petra izpeljati. Predor bi bil vsled tega najmanj 9 do 9-5 km dolg.

Od Nemškega Petra do Borovljah znaša daljšava 8 km do Svetne vasi pa 10-5 km, ter bi se dala višinska razlika z približno 260 m zelo težko premagati in bi velik strmec 26%, do 27%, pro mille promet zelo otežkočal in podražil. Najbolje prišlo bi se še do Sv. Ane ako bi se proga

od drž. železnice pri Podnartu (376 m) izpeljala čez Ljubno na Gorenjskem mimo Poračice in Leš nad Brezjem pod razvalino Stari grad (Outnek) nad Tržičem ob južnem in vzhodnem pobočju višine Črni vrh proti Sv. Ani. Daljšava te proge znašala bi približno 17 do 19 km.

Cela proga iz Ljubljane - Podnart - Poračica - Brezje - Outnek - Sv. Ana - Podlublje - Svetna vas oziroma Borovlje merila bi z enim najmanj 9 do 10 km dolгим in z dvema manjšima 1 1/2 do 2 km dolgima predoroma skupno 76 do 77 km. Pri tem bi bilo pa premagati silno velike terenske težkoče v piraški dolini, dalje ob Mošeniškem potoku do Sv. Ane in končno od Nemškega Petra do Borovljah oziroma Svetne Vasi v globoki soteski Ljubelskega hounrnika (Borovnice).

Iz narodno - gospodarskih ter iz prometnih in javnopolitičnih ozirov pride torej pred vsem v poštev proga Kamnik - Nova Štita - Gornji Grad - Ksaveri - Ljubno - Luče - Solčava do Železne Kaplje po vsem skozi jako bogate in s svojo lesno industrijo znane gozdne pokrajine, v katerih se bo radi velikih in stalnih vodnih moči razvila cvetoča industrija ali vsaj obstoječa vsled nove železniške zveze izdatno poživila. Istotako pridejo izredno veliki bogati gozdovi in velike vodne moči v dolini Bele do utoka v Dravo pri Galiciji v poštev. Dalje je upoštevati velike vodne sile Drave od Galicije do Humperskega mostu in pa neizrabljene vodne sile Freibacha in Bajtiškega potoka.

Politične vesti.

= Javen shod JDS v Ormožu. V nedeljo, 18. aprila, se vrši v Ormožu ob 8. uri jutraj javen shod, na katerem poročajo člani bivše demokratske vlade.

= Zborovanje zaupnikov JDS. v Slov. Bistrici v nedeljo dne 11. aprila t. l. Mariborsko tainštvo JDS. opozarja vse strankine zaupnike, ki so dobili vabilo, da se sestaneke polnoštevilno udeležijo.

= Zborovanje zaupnikov JDS. v Mariboru. Zadnje sredo se je vršil v Narodnem domu zbor mariborskih zaupnikov JDS. Profesor Voglar je obširno poročal o političnem položaju in o nalogah stranke, zlasti v Mariboru, v najbližnji prihodnosti, ko se bodo morale vršiti občinske in državnozbornske volitve. Po poročilu in debati se je soglasno razširil odbor krajevnih organizacij.

= Svetovni unikum je naša reakcionarna vlada. Čuli smo, kako gospodje ministri po vrsti obkldajo svoje prednike z najlepšimi priimki ter mečejo okrog sebe z gnojem, kakor bi bili najeti za hlapce in ne postavljani za državnike. Z ministrskih klopi kar dežuje »varalice«, preti se celo z ubijanjem in človeka je sram pogledati po svetu. Toda gospodje Protić, Janković in Ribarac vendar še niso razvili te umetnosti do vrhunca. »Tiča je ustrelil« še le g. Korošec. Medtem ko se namreč prvoimenovani trije gospodje omejujejo na člane nasprotnega kabineta, se je g. minister Korošec lotil svoje lastne g. tovariša. Na zaupniškem shodu SLS je namreč proglasil sedanega zunanjega ministra dr. Trumbića za neke vrste narodnega izdajalca in človeka, kateremu bi se vsekakor ne smeli zaupati zunanji posli države! Sedaj nastane samo vprašanje: kako more gospod Korošec sedeti poleg moža, ki ga po vsem, kar je o njem povedal, ne spoštuje niti kot narodnega človeka? Ker so taka vprašanja klerikal-

Ta proga pelje tudi skozi jako bogate premogovne kraje, v katerih se nahaja tudi cela vrsta drugih do sedaj neizčrpanih rudinskih tvarin. Slednjič veže ta proga tri kotline med seboj, ter je pred vsem neposredno zveza med bogato Savinsko dolino in Koroško ter veže celo južno Koroško čez Mozirje - Polzelo - Celje z bogato Južno Stajersko in zahodno Hrvatsko in čez Zidani most z ostalo Jugoslavijo ter je v prvi vrsti poklicana, da industrijsko visoko stoječo južno Koroško zveže z na agrikulturnih pridelkih bogatimi deli Jugoslavije.

Proga Kranj - Železna Kaplja bi bila vsled velikanskega predora, ki bi se radi neugodnih geoloških razmer Jezerskega prelaza najbrž še bolj podražila v gospodars. in prometnem oziru manj priporočati ter bi se tudi ne mogla nikakor rentirati, ker nima tolikih resurs in bi se tudi industrijsko ne dalo povzdigniti. Vsled najbolj neugodnega terena in velikih tehničnih težkoč ter vsled najdražje izpeljave bi se proga Kranj - Ljubelj - Borovlje mogla najmanj rentirati tudi bi ne imela vsled bližnje zveze Jesenice - Področica za prihodnost južne Koroške v gospodarskem oziru tolike važnosti, ker bi bila preveč ogrožena. Vsled tega bi tudi ostala vsa južna Koroška od Borovljah do Železne Kaplje vsled te proge najbrž o do glednem času brez zveze z ostalo Jugoslavijo ozir. z neposredno sredino Slovenije, to je z Ljubljano.

cem dostikrat nerazumljiva, odgovora s te strani pač ne bomo dobili. Ni pa izključeno, da se vpraša dr. Trumbić: Kako morem sedeti poleg moža, ki tako govori o svojem ministrskem tovarišu in ne izvaja nobenih konsekvenc? Trumbićev odgovor bo gotovo mnogo jasnejši. Ni dvoma, da ga bodo gg. Protić, Korošec in tovariši zadovoljno kvitirali; saj so že vnaprej imenovali gospoda Spalajkovića za ministra brez portfelja z namenom, da se pri prvi priložnosti otresejo Trumbića. Morda je Korošecv izpad samo nekoliko originalen v ostalem pa jako uspešen način ustvarjanja takih prilik?

= »Marš ven!« »Slovenec« ta-ji, da bi bil mladi dalmatinski duhovnik in Korošecv prijatelj s temi besedami pognal iz parlamenta predsednika, sedaj pokojnega dr. Dražo Pavlovića. Češ, Pavlović sam je to dementiral. Zagrebška »Riječ SHS« sedaj ponovno poroča o dogodku ter pravi, da je Bančić zaklical: »Marš ven! Tu za te ni mesta«, da je torej Pavlovića celo tikal. Izvenstrankarska beogradska »Politika« pa pripoveduje, da je neki poslanec brž po insultu rekel Pavloviću: »To je nezaslišano. Poznal sem Bančića, a niti od njega nisem pričakoval česa takega. O«, je odgovoril mirno se smehljajoč Pavlović: »Od njega morete še več pričakovati.« — Kak ugled si je Bančić pridobil, kaže dejstvo, da je bil v Dubrovniku tvorno napaden, kar je seveda obžalovanja vredno, ali je huda posledica hudega dejanja.

= Krona naj odloči! »Politika« piše pod naslovom »Zastanek v pogajanjih«: Prestolonaslednik Aleksander se ne počuti najbolje ter je za nekaj časa prekinil vabila politikov na dvor na posvetovanje. Pa tudi s strani zastopnikov političnih skupin se niso storili nobeni koraki, ki bi dovedli do sporazumjenja. Demokrati stoje na svojem starem stali-

strašen grom je donel njegov glas, a tudi kot najslajša muzika: trepetali, bledele in jokali so njegovi poslušalci in poslušalke ali pa se topili v razkošju in zamaknjeni, kadar je govoril. Vsa pobožna ženska Ljubljana ga je ljubila. Okoli njegove izpovednice se je vse trlo in cerkev je postajala premajhna, kadar je stal on na leci. In ko ga je škof Missia imenoval za župnika na Studencu, so teden dni jokale vse dekile in kuharice, pa tudi marsikatera gospa ž njimi... Tista kramarica Marijana, ki so ji rekli »Brada«, ker je imela dolgo, suhokoščeno brado, pa je zbrala med samimi deklami, kuharicami in pobožnimi služkinjami za lepega župnika Jakoba tisočake.

»Tisočake, pravite? In dekile?« »Mnogo tisočakov, gospod! In podarile so jih skoraj le služkinje. Kupile so mu cele kipe perla, prtov, prtičev, stekla, zrcalo, visoko uro, pohištva za troje sob ter vrhu vsega še krasno zaprto kočijo in — dva mlada belca!«

»Služkinje? Da so vse to kupile služkinje?« — Ali Spelca! Sovraštvo govori iz vas...!

»Resnico govorim, gospod. Vse to sem videla sama... Odkod je do-

lil, sem zvedela šele dvajset let kasneje.«

»Darovalke same so vam povedale?«

»Da, ko so bile že stare reve, kakoršna sem danes jaz. In ko jih župnik Jakob že davno ni maral niti poznati več... Spominjam se pa tudi sama, da so se še par let po njegovi instalaciji privržale na Studenec po tri, štiri skupaj ter mu prinašale darov, da so jih bile vse mize polne...«

»In vendar je gospod župnik vse to pozabil?«

»Kaj hočete! Stara ženska — oh, nobena suha veja ni tako odveč! Zato, ker se je žrtvovala, dala vse svoje prilhanke, kar cele knjižice stotakov in tisočakov... ol. Še vse dražje, nepoplačljive reči, ki jih ima le mlada ženska, — zato le nazadnje trohnela veja, ki se brne s poti...«

»No, pa ste le preboleli tudi to,« je premostil komisar. »V drugo službo ste stopili... še vedno mladi, čvrsti, no...«

»Še premlada, gospod! Delala sem pridno in vztrajno, da sem zadušila svoj bol in na ker me je delati veselilo. Radi so me imeli. Kakor za svojo so me imeli! — Anček hotel

sem tudi veselo živeti in uživati mladost, ki je itak že potekala... Živahnost krvi se ne da ukrotiti niti z bolestjo, niti s telesnim naporom... In potem družba! Hitro sem se seznanila s tropom veselih, mladih služkinj, dekel in kuharic; rade smo zahajale v cerkev, a še raje smo se zabavale, šaljile, plesale, veseljačile.«

»A gospodinja?«

»Dobre so nam bile. Oh! Danes se zavedam, da so potrpelje še preveč z nami! Pač so včasih godrnjale... malo sitnarile... tudi grozile... toda le izjemoma in v izredno hudih slučajih se je zgodilo, da je kakšna gospodinja služkinji odpovedala... Z mano so imeli prav angel-sko potrpljenje. Če sem postajala na trgu tudi nekaj ur... če sem zahajala v gledališče, na koncerte... Če sem v predpustu preplesala cele noči: nič mi niso rekli, samo da sem vse opravila, kar je bila moja dolžnost...«

»Torej štedili ravno niste tista leta?«

»Štedila? — Oh, moja nemuna glava je misliti ni utegnila takrat na štedenje... Lepo vedno nove obleke, novi predpasniki, nove bluze in nogavice, novi čevlji, rokavice,

po perilu povsod čipke... pa klobuk, — kajpak, moden klobuk: le to je pohnilo takrat mojo dušo in srce. In kar je ostalo, so zapili in zakadili naši čestilci — plesalci, šaljivci...«

»Pa zakaj ste vendar šli iz tako dobre hiše?« je vprašal komisar.

»Morala sem iti, gospod. Iz nemnosti! A ne po svoji krivdi! Verjemite! Prav po tistem... po prstih... se je priplazil za mano — da sama nisem vedela, kdaj in kako — neki moj fant... Strašno sem se ga prestrašila, ko je stopil v kuhinjo. Pomislite, saj je bilo po eni ponoči! Zakričati sem hotela — takrat pa se je prikazala na vratih stara Rudljeva mama in ga je zapodila. Oh, strašno me je bilo sram!... Meni pa ni rekla gospa žali besede. A naslednjega jutra mi je izročila poselsko knjižico z najboljšim izpričevalom. — mi izplačala mezdo za štirinajst dni vnaprej ter me čisto prijazno — odslavila. Da, celo jokala je, ko mi je dajala reko v slovo... Oh, gospod, saj mlad človek ne va, kako se izra z lastno srečo! Ko na zalaga, dobi ves svet krivde, le v samem sebi te ne išče.«

»In naposled ste služili pri bogati gospodini in se morda... Anček

takrat ste bili že blizu petdesetega leta! Kako morete torej govoriti še vedno o mladosti, ko ste imeli že peto križev?«

»Petdeset let ni še starost, gospod! Za Boga, saj sem se počutila mlado, kakor bi jih štela šele trideset! In človek je vedno toliko star, kolikor se čuti... Dobrih osem let sem pri gospe Zinki še vedno opravljala delo za dve mladi. Še sem namreč rada, lahko in urno delala... ročna sem bila, spretna, vedno vesela... In za to so me imeli radi kakor povsod poprej. Postala pa sem tudi modra: štedila sem, skoparila, si pritrgovala... ponosila vse stare obleke... jih obračala... izperila gospo in hčerko za marsikakšno odloženo toaletto ter si jo dala prešiti... Da, v hranilnico sem nosila po dvajset, trideset, tudi petdeset kronic, dokler nisem naštedila osem tisočakov... O, koliko bi si bila tokom vsega življenja lahko prihranila. Če bi bila spravljala vsaj petinko tistega, kar sem zafrečkala za neumnost in za veseljačenje!«

»No, tudi osem tisočakov je za vas lepa vsota. Šelica!« je mrmomnil komisar. »Jaz na primer nimam v hranilnici niti vtičarja!«

šću, da je najboljši izhod iz sedanjosti situacije nevturalen kabinet, vendar pa se v zadnjem času opaža pri govoru številu demokratičnih poslancev neka izprememba v razpoloženju ter bi pristali na koalicijsko vladno, kateri bi predsedoval dr. Milenko Vesnić, pri parlamentarni zasednici pa se opaža vedno večje nerazpoloženje proti sporazumu. Članek pravi: Naj odloči krona, kateri skupini bo dala pravico, da izvrši volitve za konstituantno, in tako naj bo.

Dr. Ribar za sporazum z »Narodnim klubom«? Beograd, 9. aprila. Sročni je nenadoma odpotoval iz Beograda dr. Ribar. To dejstvo se v političnih krogih različno komentira. Iz bloka vladnih strank se čuje, da je dr. Ribar odpotoval iz Beograda radi tega, ker ni našel zadovoljivega izhoda iz sedanje krize, z druge strani pa se zatrjuje, da je odpotoval dr. Ribar v Zagreb, da doseže sporazum z Narodnim klubom, ker ni mogel doseči sporazumazradikalcev Beogradu. Doslej se še ne ve, ali je odpotoval dr. Ribar v Zagreb, ali pa domov v Djakovo. Bivši notranji minister Svetozar Pribičević je odpotoval preko pravoslavnih praznikov v Zagreb, bivši ministrski predsednik Ljuba Davidović pa v Bijelino v Bosni.

Prilagodna seja parlamenta. Beograd, 9. aprila. Seja parlamenta je sklicana za 19. t. m. Na tej seji se bo volil novi predsednik. Kandidat parlamentarne zajednice je predsednik hrvatskega sabora dr. Medaković.

Vprašanje kvoruma. Beograd, 9. aprila. V tukajšnjih krogih se živahno komentira brzi povratek dr. Korošca ter vlada mnenje, da je Korošec povratek v zvezi z namenom Stojana Protića, ki je hotel pogaziti ustavo in zmanjšati kvorum.

Občinske volitve na Hrvatskem. Izid občinskih volitev na Hrvatskem ni takšen, kakor so ga prvotno predstavljali listi, ki so v službi vlade. Ti listi so pisali, kakor da bi demokratska stranka sploh ne imela v narodu nobene zaslombe. Po vesteh, ki nam dan za danom dohajajo, pa lahko sodimo, da je demokratska stranka na Hrvatskem vsaj tako močna, kakor hrvatska zajednica. V Ivancu je bilo izvoljenih 12 socialistov, od klerikalcev in zajedničarjev nobeden. V Maruševcu so dobili demokrati vseh 18 mandatorov. V Bedenju je bilo izvoljenih 24 odbornikov, ki ne pripadajo nobeni stranki. Tudi v Slataru je bilo izvoljenih 23 odbornikov izven strank. V odboru je samo 1 Frankovec. V Denišču je bilo v odboru izvoljenih 24 demokratov. Tudi v Oroslavju so bili izbrani sami demokrati. V Lipovcu je bilo izvoljenih 6 demokratov, v Dubici je bilo izvoljenih 10 demokratov in 3 zajedničarji. V Stazi je bilo izbranih 12 demokratov in 10 zajedničarjev. V Majurju je bilo izvoljenih 9 demokratov, 9 zajedničarjev in 2 komunisti. V Cerkvenem boku 10 demokratov, v Divuši je bilo izbranih 15 demokratov, 2 komunisti in 1 nestrancar, v Dabru pa je bilo izvoljenih 8 demokratov, 1 komunist in 3 nevtrali.

Razdirajoče delo kralja Nikole. »Politika« javlja iz Skadra: Italijanski parnik je izkrcal v pristanišču Sv. Ivana meduanskega 150 najemnikov bivšega kralja Nikole, ki so zelo dobro oboroženi. Dva dni pozneje so jih ponoči pripeljali v Skader in jih nastanili v dva velika najeta konaka. Po prvotnem načrtu bi bili morali biti takoj razdeljeni v male čete in poslani v razne dele Črne gore, da bi izzivali nered. Ko pa so prišle zelo nepoveljne vesti, da

bodo te čete zadele na resen odpor, so jih začasno pridržali v Skadru. Zdi se, da Italijani resno nameravajo iz Skadra organizirati nemire v Črni gori in v drugih krajih naše države.

Vojni zločinci. Prof. dr. Reich je dovršil svoje delo glede preiskave bolgarskih in avstro-ogrskih zločinov, ki so bili izvršeni v Srbiji med vojno. Naša delegacija zahteva na podlagi tega dela, da se izroči mednarodnemu sodišču 255 Avstrijcev in 1600 Bolgarov. Med Bolgari se nahaja tudi troje vladik in bivši general Kapraškič.

Obsojen bolgarski general. Iz Sofije poročajo: »V štabu nemškega maršala Mackensena je bil kot zastopnik bolgarske armade general Tantič. Kot tak je izvršil razna poverjenja in druge nerednosti. Bolgarska vojaška oblast ga je tožila in izročila vojnemu sodišču. Obravnava proti njemu se je vršila pretekli teden. Obsojen je bil na 6 let težke ječe.

Turčija mora izročiti naše arhive in stare rokopise. Beogradski »Politika« poroča, da je naša mirovna delegacija pred vrhovnim svetom v Londonu zahtevala, da se sprejme v mirovno pogodbo s Turčijo določba, da mora Turčija vrniti Jugoslaviji vse arhive in stare rokopise, ki so jih Turki tekom stoletja odnesli iz naših zemelj v Carigrad in Brusu. Vrhovni svet je izročil to našo zahtevo posebni komisiji, ki bo o stvari razpravljala in stavila primerne predloge vrhovnemu svetu.

Imenovanje katoliških škofov. V Djakovu, Subotici, Beogradu, Sarajevu in Skoplju so izpraznjeni mesta katoliških škofov. Kakor se zatrjuje, hoče minister vdr. Fran Janković izvršiti ta imenovanja in postaviti na tem mestu samo odločne pristaje svoje stranke. V političnih krogih so radi tega ozlovoljeni, zlasti pa zahtevajo Bosanci in Dalmatinci, da se na izpraznjene škofijske stolice v prvi vrsti pokličejo dalmatinski in bosanski frančiškani, ki so si s svojim narodnim delovanjem pridobili velike zasluge za narodno jedinstvo.

Češki prehranjevalni minister demisioniral. Predsednik Masaryk je sprejel demisijsko ministra za prehrano Houdka in je poveril finančnemu ministru Sonntagu vodstvo tega resorta.

Izjemno stanje na Slovaškem. Včeraj je vlada konferirala s koalicio. Sklenili so, v kratkem razveljaviti izjemno stanje na Slovaškem.

Iznani kralji ne potrebujejo potnih listov. Švicarski listi priobčijo tajno naredbo načelnika švicarske vojaške policije, v kateri se podrejene oblasti obveščajo, da smejo preko švicarske meje pustiti bivšega habsburškega in vrttenberškega kralja kakor tudi bivšega velikega vojvodo Badenskega, tudi v slučaju, ako bi prišli na mejo brez potrebnih potnih izkazil.

Car Nikolaj ni umrli? Pariški »Matin« priobčuje izpod peresa bivšega francoskega poslanca Laciera članek pod naslovom »Drama v Jekaterinburgu«. V članku navaja pismo bivšega člana francoske vojne misije v Jekaterinburgu Bolifroisa, v katerem poudarja, da ni dosedaj na razpolago nobenega dokazilnega materiala, da bi bili boljševiki carja Nikolaja v resnici umorili. Vest o umoru se naslanja edino na pričevanje kneza Lvova, ki zatrjuje, da so ga boljševiki imeli zaprtega v sobi, ki se je nahajala tik ob dvorani, kjer je bila zatvorjena carska rodbina. V tej dvorani da je bil 17. julija 1918 umorjen car s svojo rodbino. Kasneje na se je

ugotovilo, da je bil knez Lvov zatvoren v ječi, ki je bila oddaljena 4 km od stanovanja carske družine, iz česar sledi, da knez Lvov ne more biti zanesljiv svedok za umor carja Nikolaja. Bolifrois naglašuje v svojem pismu, da mu je boljševiški ge-

neral Bogoslovskij, ki je bil podučen o vseh boljševiških tajnostih, pri neki priliki izrečno priznal, da še živi car Nikolaj in tudi vsa njegova družina. Dokazovanja obeh Francozov Laciera in Bolifroisa se nam zde maloverljiva.

Telefonska in brzojavna poročila.

RENNER IN NITTI.

LDU. Rim, 9. aprila. (DKU.) Včeraj ob 10. sta ministrski predsednik Nitti in avstrijski državni kancelar dr. Renner imela konferenco v Palazzo Braschi. Oba državnika sta razmotrivala položaj Avstrije na splošno in posebno odnose med Avstrijo in Italijo. Državni kancelar je izrazil gorečo željo Avstrije, urediti mirovno stanje in vsled tega urediti obmejna vprašanja, zlasti vprašanje izpraznitve Radgone in ljudskega glasovanja na Koroškem. Nato sta se posvetovala o težkih prehranjevalnih razmerah v Avstriji in o potrebi nove pomoči z živili in sirovinami. Ministrski predsednik Nitti je obrazložil naziranje italijanske vlade glede mirovnih problemov, zlasti v kolikor se tičejo Avstrije in je naglašal pripravljenost italijanske vlade, dovoliti nemškimi prebivalcem ob gornji Adiji krajevno avtonomijo.

RENNER O AVSTRIJSKIH SOSEDIH.

LDU. Pariz, 8. aprila. (DKU.) »Temps« objavlja razgovor svojega rimskega dopisnika z državnim kancelarjem dr. Rennerjem. Državni kancelar je dejal: Sedaj moremo z vsemi svojimi sosedi živeti v popolnem soglasju. Imamo le stremljenje, začeti novo življenje in ostreši se preteklosti. Mi smo takorekoč nepolitična država, ki ne želi ničesar drugega kot odprte meje in svobodno trgovino. Naša največja sosedna država je Italija, ki je bila še pred kratkim naša sovražnica. Sedaj pa je tudi italijanska vlada pripravljena popolnoma odkrito stopiti z nami v mirno odnose na gospodarskem in političnem polju. Na vprašanje dopisnika, ali more Avstrija zasledovati enako politiko tudi naoram drugim deželam, je odgovoril dr. Renner: Gotovo. Začeli smo že v Pragi in jaz bi že tudi bil potoval v Beograd, toda jugoslovanska država, ki ima veliko bodočnost, ima trenutno rešiti težavne notranje zadeve. Toda po svojem povratku iz Rima upam, da bom mogel kmalu potovati na jugovzhod.

ITALIJANSKO - BOLGARSKA ZVEZA?

LDU. Sofija, 9. aprila. (Brezžično. — Agence Tel. Bulgare.) Rimska Agenzia Stefani oficijelno dementira vest, ki jo je objavila »Revue des Balkans«, da je bolgarski ministrski predsednik Stamboulski italijanskemu ministrskemu predsedniku Nitti ju ponudil italijansko - bolgarsko zvezo, ki bi bila naperjena proti Jugoslaviji. Ta vest je popolnoma izmišljena.

STAVKA V ITALIJI.

LDU. Dunaj, 9. aprila. (ČTU.) Stavka poljedelskih delavcev v Ita-

liji se razširja. V provinciji Bologna je bilo pri spopadu z vojaštvom šest delavcev ubitih in 35 ranjenih.

ŠOPRONJ HOČE BITI MADŽARSKI.

LDU. Budimpešta, 8. aprila. (Brezžično.) Listi objavljajo proglas mesta Sopronja, ki se obrača do zavezniških misij in naglašuje, da hoče mesto ostati pri Madžarski, s katero je zvezano že nad tisoč let. Manifest protesta proti temu, da Avstrija anektira Soproni.

IZ RUHRKEGA OZEMLJA IN FRANKFURTA.

LDU. Frankfurt, 9. aprila. (Brezžično.) Semkaj so dospeli nove francoske čete.

LDU. Berlin, 9. aprila. (Brezžično.) Kakor javlja »Vorwärts«, so dospeli v Berlin zastopniki ruhrskega prebivalstva, zlasti delavstva, v spremstvu delegacij državne trambe, da se posvetojujejo z državnim kancelarjem o nadaljnjih ukrepih v ruhrskem vprašanju.

LDU. Frankfurt, 8. aprila. (DKU.) O včerašnjih dogodkih poročajo: Okoli francoske straže, ki je stala ob glavni straži, se je zbralo precej radovednežev. Ko se je včeraj popoldne menjala straža in ni bilo takoj dovolj prostora in ko je na to deček vrigel kamen proti poveljniku straže, je leta dal povelje za streljanje. Šest civilnih oseb je bilo ubitih in 35 ranjenih. Francoske vojske so potem še trpinčili, toda ubili jih niso. Govorice o njihovi usmrtni izviru od tod, da nekateri niso bili navzoči pri apelu. Podrobnosti se doslej niso mogle ugotoviti. Francoska oblast je odredila preiskavo. Namestnik vladnega predsednika in policijski predsednik sta tudi s svoje strani začela stvar preskovati. Davi je bila na glavnem kolodvoru ustreljena ženska skozi kloboč, malo kasneje pa deklica, ker je prekoračila zabranjeno črto. Noč je dospel v Frankfurt večji oddelek čet, močan približno eno divizijo.

LDU. München, 8. aprila. ČTU. »Echo de Paris« poroča, da bo zasedba Frankfurta trajala tri mesece.

POLSKA IN SOVJETI.

LDU. Varšava, 9. aprila. (Brezžično.) Ministrski svet je obravnaval drugo mirovno noto ruskega poverjenika za zunanje posle in sprejel besedilo naslednje note, ki jo je dostavil poslanikom brezžičnim potom: Poljska vlada naznanja svojo pripravljenost, da ne bo napadla boljševiške fronte, dokler trajajo pogajanja, snorča pa, da mora odklanjati premirje za trajanja pogajanj v Borovou. Poljska vlada dovoljuje popolno svobodo boljševiškim pooblašencem pri obveščanju svoje vlade.

Pismo iz Celovca.

Nobena stvar celovške razgrajenosti tako ne spravi iz ravnotežja, kakor če se oniše javno razmere, ki sedaj vladajo v našem mestu in sploh v coni »B«. Boje se resnice, kakor vrag križa, a še bolj se boje za korita, pri katerih se sedaj na račun ljudstva maso. Vse, kar Slovenske

novine sedaj pišejo je infamna laž, pravilo. Glede dopisov v »Slov. Narodu« o resničnem stanju, ki je že več kakor oburno v vsakem pogledu ne samo v coni »B« ampak sploh v Avstriji, so zagnali grozen hrup. Po svojih novinah love sapa, a do nje le ne morejo priti. Ljudstvo se jim pa

ameji in si pri tem svoje misli. Koroška — Korošcem! ponavljajo v enomer in to je tudi edina pametna beseda, ki se od njih sliši. Da, da jasno govore. Kar v Celovcu povedo mi Korošci, ki nismo zatajili lastne matere Korošice, ki nam je darovala življenje, ki nas je učila govoriti jezik, katerega spoštujemo vedno bolj, kakor se tudi ne sramujemo dejstva, da nas je rodila slovenska koroška mati, katero ljubimo kakor ljubimo tudi zibelko našo, koroško zemljo, ki je bila in bode naša last.

Poglejte še enkrat v anale svojega rojstva, poglejte napise nad trgovinami, poglejte imena krajev na vasi pa celo Celovca in če bi v vaših srcih tičala le še iskrica poštenja, storili bi to kar so storili drugi, ki so se čutili dovolj poštenja in sebi in pribežali bi nazaj v okrilje svoje matere, ki vas je v zgodnji mladosti učila slovensko govoriti in slovensko »žinjati«. Ljudstvo vas dolži, da ste vi krivi vsega gorja, a to ljudstvo tudi ve, da je »infamna laž«, to kar vi trdite »Koroška, Korošcem«, ker vi medtem z vso paro delate na to, da bi postala Koroška, — kakor cela Avstrija, — kolonija tuje države na morda tudi Nemčije, ki bi Nemce ala Lutschounig. Dvorjak, Lemeš, že naučila pošteno živeti na tak način, da bi njim za vedno prešla želja po življenju na račun nevednega ljudstva. — Ljudstvo v coni »B« tudi danes ve, da je cona »A« že jugoslovanska last iz enostavnega razloga, ker se prebivalci cone »A« zavečajo, da so prvič slovenskega pokolenja, a drugič, kaj jih čaka, če bi pripadli k Avstriji. Vsaj vidijo, slišijo in berejo, kaj bi jih doletelo v Avstriji, v kateri bi bilo že danes pol ljudi mrtvih od lakote, če jih ne bi zalagala z živili Jugoslavija. Tej Jugoslovanski državi, bomo pripadli tudi mi Celovčani in prebivalci cone »B« sploh, z vsem našim teritorijem. Vi pa, ki ste zatajili svoj jezik in rod, pojdite kamor hočete, če vam v naši koroški deželi tako smrdi.

Kar se tiče vaših neslanih opazil v novinah glede stanja v Jugoslaviji nam pač ni potreba v tem oziru, vami polemizirati, ker dejstva dosti jasno govore. Ker v Celovcu povedo, da je last Jugoslavije, ki je bilo vtihotapljeno čez demarkacijsko črto ali je pa prišlo potom aprovizacije z Dunaja, a tja tudi iz Jugoslavije, ker naši kmetje, ki so po veliki večini slovenskega rodu, že zdavnaj nič ne dajo, dokaz temu je dejstvo, da se nasilno s pomočjo vojaštva na deželi, t. j. v coni »B« rekvirira ravno sedaj, čeprav stojimo tik pred plebiscitom, kakor vi pravite. Trgovci in obrtniki, kakor tudi delavci v Celovcu se pa prav dobro zavedajo, da je njih obstoj uničen v slučaju, da cona »B« pripade k Avstriji iz enostavnega razloga, ker bi Celovec ostal brez zaledja, to je, kakor telo brez nog in rok.

Pravite, da se pisma iz Celovca pišejo pri mizici v uredništvu »Slov. Naroda« v Ljubljani, in s tem hočete zopet svet nafariati, kakor da v coni »B« oziroma v Celovcu sploh ni Slovencev, vsaj takih ne, ki bi znali pisati resnico in s tem vam račune, na škodo ljudstva, zmešati. Zbijate se v nesramni laži pljanost, a na dan plebiscita dokazali vam bomo, da je vse tja do našega »Kosovega«, Gosposvete, naša zemlja, last Korošcev, ki niso zatajili svojega rodu in se dobro zavedajo, da so tudi oni Jugoslovani in kakor taki pripadniki Jugoslovanske države, v kateri jih čaka blagostanje in svoboda.

»Tudi jaz ne, gospod! Pri gospej Zinki so se shajale vsak teden bogate družbe, ki so mi dajale napitnino, da so mi bili vsi žepi polni bankovcev in drobiža. Toda naenkrat sem zbolela. Iztaknila sem vročinsko bolezen in malo da nisem umrla. Prepeljali so me v deželno bolnišnico. Tri mesece sem ležala ond, a gospa Zinka je plačala vse zame. Silno oslabela sem se vrnila v hišo... polegala sem... vstajala... prav malo delala... a imeli so me vendarle še dalje... Upala sem, da se okrepim, in upali so tudi oni. Pol drugo leto so potrpežli z mano, a zaman. Končno pa sem jim rekla sama: »Ne morem več... Sram me je, jesti kruh nezaluzeno... Orem. Hvala vam najlepša za vse. Osem tisoč imam v hranilnici: do smrti bo dovolj!« — Gospod mi je podaril še dvesto kron, gospa še eno obleko, gospodična še ene čevljičke in kup nogavic in — šla sem... tokaj sem odšla.

»Kdaj je bilo to?

»Pred štiri leti — med vojno, gospod... V podstrežju sem si našla svetlo, zračno in prav čedno sobico. Sama sem si uredila kuhinjo, pospravljala, šivala. Ne bi želela slabo,

če bi bila trdnjša. A bolehalo sem dalje. Želodec se je upiral... Izbirila sem morala biti... malokateri jed mi je dišala. A vrhu vsega še ta strašna draginja! Moji tisočaki so me kopneli kot sneg na osolah. Z grozo sem gledala, kako se manjša in tanjša moj prihranek... Kaj bo, če traja draginja še dolgo in če te nesrečne vojne ne bo konec? — In čitala sem na vseh vogalih in brala po vseh časopisih: »Podpisnite vojno posojilo!« Velikanski dobiček se je obetal, — podpisovalo je vse. Jaz nisem hotela rizikirati. Kdo naj razume te loterije! Ali slišala sem tudi v cerkvi zopet in zopet: »Podpišite, podpišite! Na čast Boga, za presvitega cesarja, za domovino!« — Komu naj verjamem, če ne božjim namestnikom? Ti ne lažejo, ti že vedo, kaj priporočajo. Verjela sem, zaupala in šla, — šla s strahom in grenko slutnjo, da ne delam prav in — podpisala sem tudi jaz. Tritisno kron! Tri velike papirje so mi dali z velikimi orli in pečati. Meni pa so ostali še trije tisočaki. V dveh letih so izginili do zadnjega vinarja. Prodala sem vse, kar sem mogla le, še streljivo in prodala sem končno tudi bežni nožni kar — karci za polovico cene — tudi — ti-

ste tri velike papirje z orli in pečati... Bila sem beračica. Štirideset let sem garala, da sem postala nazadnje le beračica. Dan na dan sem hodila k Rudolfini, h gospej Zinki in še marsikam prosit, lokat, hračit... Dobri ljudje so vsi... dajali so mi, dajali jesti, obleke, ohutve, vsega, vsega... A nazadnje so se me kajpada tudi že navlačali. Tudi sami so podpisali visoko vojno posojilo... tudi sami so izgubili ogromno vsoto... tudi sami trpe pod sedanjo draginjo... in berači in beračice oblegajo njih vrata dan na dan...

»Tako, tako, Spelca,« je kimal komisar, zamišljen. »Zalostna je vaša povest — še mnogo žalostnejša, kakor jih zna pisati P. S. Pinčgar. Zalostna je tem bolj, ker se take povesti skorajlaho za agitacijo, za subvazivno agitacijo!«

Spelca je brez razumevanja štrlela v dobrega komisarja, a ko je slišala besedo »agitacija«, jo je postalo strah. — Menda, vendar ne misli, da je zaveščila veleizdajo? Menda je vendar ne obento, ali celo ustrela? Po vseh odliki je razumela, da se spet je začelo na steni glavni vrati in se v železnem dvigalu gnetlo kot kamen želez.

Komisar pa se je sklonil prijazno k nji in vprašal:

»Ali imate domovinsko pravico v Ljubljani, Spelca?«

»Nam, gospod, Gospod Rudi se je pohiral zame že pred petnajstimi leti.« se je oddahnila Spelca.

»No, torej! Čemu potem take hujskajne historije? — O, prijatelj Pinčgar! Moder, trezen mož si, a vendar snušaš vodo na trhlji Škrbečev mlin? Et tu, Brute?! Quousque tandem abutere...!

Z izbuljenimi očmi je stremela Spelca v smehljajočega se komisarja.

»Moj Bog! Moj Bog, zdaj pa govori že latinsko, kakor rami župnik Jakob! Gotovo se proglašajo smrtne obsodbe le po latinsko.« ji je šumelo po možganih.

Komisar pa je vstal in dejal:

»Spelca, kaj ne? — Okno ste ubili le po nesreči? Zvrtelo se vam je v glavi... od slabosti in žalosti ste se zaleteli v steklo in ker ni bilo dovolj debelo, ste ga ubili... Zato ne boste prav nič kaznovani. Ampak da bo vaših križev — ki ste jih na veliki večini čisto sami krivi, ki ste v mladosti preveč ljubili, preveč vneljivosti, a posebno šodili in preveč ljubili — na steno... da bo to

rej vseh vaših težav konec, vas zdajle stražnik prav prijazno spremi na rotovž. Tam poiščeta nekega gosпода, ki grdo gleda, a dobro misli. On vam na občinske stroške nakazuje brezplačno sobico in brezplačno prehrano, vrhu tega pa boste dobivali še po 14 K na mesec občinske denarne podpore. Mesto Ljubljana skrbi namreč za svoje reveže kolikor največ more in takajle nesrečne stranke, kakršna ste vi, Spelca, imajo na rotovžu same prijatelje. Ne nanje se v bodoče zaupno obračajte... seveda, sitnarije je prepovedano in nadležni ne smete biti! — Tako Spelca: svaj že opravila.«

In komisar je pritisnil na električni gumb. Vstopil je policijski stražnik ter salutiral. Komisar mu je dejal dva tri stavke in stražnik je odgovoril:

»Razumem, gospod komisar!«

»Torej zdaj pa le idite!« je šel rekel komisar in položil služinski roko na ramo:

»Spelca! Jutri pa pojdite v trnovsko župnišče, h gosposodi županici Pinčgarji. In recite mi: Komisar vam prav lepo poročava, kar vam pravi da historično občinske službe ne morejo več...!«

Ante Goldovec.

(Anketa v deželnem dvorcu.)

— iz Italije tudi po južni frankofoni do naših meja in za one iz Avstrije se nakazuje tovarna po povzete in prejemniki. Tečaj se znaša dne 20. marca za 100 krovov 352, 5115, 175 in 160 fr. 1400, 160 mark 340; dne 27. februarja krova 348, 5125 170, 170 1210, marka 341.

— iz Štada zvečer konstatirano na četrtek, 27. marca, 1. Avstrijskega

V Ljubljani, 10. aprila 1920.

— Sokolski zlet v Pragi. Listi poročajo, da je vsesokolski zlet v Pragi, ki bi se imel vršiti koncem meseca junija, odgođen za dva mese-

ca in sicer zaradi nepremagljivih tehniških zaprek. Zlet bi se imel potemtakem vršiti meseca avgusta, vendar pa ni izključeno, da se zlet odgodi do prihodnjega leta.

— Českoslovaški legionarji na povratku. Danes, 10. t. m. ob 11:30 je dospel iz Trsta na glavni kolodvor v Ljubljano prvi transport českoslovaškega leg. pp. »Jifi Podiebrad«. Številno občinstvo, češka kolonija in častna stotnija ljubljanske garnizije z godbo načelu so priredili iskreno prijateljski sprejem došlim borcem.

Poveljnik transporta kapitan Willd je nazdravil generala Smiljanca. Med zvoki čehoslovaške himne »Kde domov muj« in »Bože pravde« so se izmenjali pozdravi. Dr. Huba d pozdravlja došlece v imenu deželne vlade, mag. ravnatelj dr. M. Zarnik imenom stolnega mesta Ljubljane, konz. zastopnik Vondraček v imenu tujakšnih Čehoslovakov ter zastopniki »Čehoslovaške občine«. Posebna častna stotniša legionarjev je izkazala generalu Smiljancu častl. — Popoldne ob polu treh pride II. transport z dobro izvežbano godbo, ki priredi odhod po mestu. Transporti so se v Logatcu zakasnili.

— Klerikalci grade Akademski dom. Klerikalno stavbeno društvo »Akademski dom« je vložilo prošnjo za zgradbo pritličnega poslopja na umlonskem svetu, ki je last tvrdke Schneider in Verovšek. Poslopje se porabi za nastanjenje klerikalnih akademskih društev.

— Prepoved izvoza naših novčanice. Na podlagi sklepa ministrskega sveta od 25. marca t. l. je odredil finančni minister, da se prepove izvoz kronsko - dinarskih novčanic Narodne banke kraljevstva SHS iz naše države. Kdor bi poskušal izvoziti te novčance preko naših državnih mej, bo kaznovan kot tihotapec na podlagi člena 100 fin. zak. za 1919/20 in se mu bodo novčance zaplenile v korist državne blagajne. Vsem carinarnicam je naročeno, naj najstrožje izvajajo to naredbu.

— **Aktuelno predavanje.** Akademski kipar Janko Brajavčič, rodom Črnogorec, ki je zadnja leta med vojno bival v Ameriki, predava v torek 13. t. m. ob 19. v veliki dvorani Narodnega doma o raznih baš sedaj aktualnih vprašanjih. Razpravljal bo o črnogorskem vprašanju, o italijanskih poskushih, da izrabijo črnogorsko vorašanje v svoje svrhe, o italijanskih spletkah proti Jugoslaviji, itd. Prednoredaja vstopnic v Dolencovi trafiki v Prešernovi ulici. Sežede stanejo 5 K, 4 K in 3 K, stojišča pa 1 K.

— Boda naših bradavnikov v in-
somstvu. Dimajski tehnik Vladimir
Maršič nam piše iz Maribora: »V sre-
da 7. 1. m. sem se oženil s ...»

Ostalo nismo deželni vladi v Ljubljani.

Čakam z ono čudovito potrpežljivostjo, s katero sem prenašal vse grozote avstrijske justice in persekucije vojaških oblasti v dolgi petletni vojni, čakam na izdoločanje, čakam, da se izvolijo slavne oblasti ganiti in dati denuncijantom primerne nagrade. Ker ste gluhi, vam moram povedati besedo dosti jasno in odkrito, da so sliši in izve tudi javnost. Nisem pozabil muk in trpljenja v ječah, nisem pozabil dnevnih bolesi, katere sem preстал, ker bil sem 5 do 8 let bitje manj vredno kot človek. Jedva sem se napotil v svet go končani maturi, da se posvetim z vso dušo svojim idealom. Že so me vrgli kot navadnega razbojnika v ječo, iz ječe so me potem poslali v zimi 1. 1915. v Székesfehérvár »als einen in ein Hochverratserwickelten Einjährig Freiwilligen« tam mi, ko sem nevarno zbolel, odločili kotiček sobe in me pustili 5 dni ležati brez zdravniške pomoči, brez vode, ravnali so z mano huje kot s živino, kajti izdajalec ni bil človek. Takrat sem v smrtni boji protinjal one slovenske ljudi, ki so zakrivali mojo nesrečo, in klical nanje sodbo pravice. Koliko šikan, zbadanj, ironiziranja od strani mojih nadzornikov sem moral pretrpeti in ob enem neprestanih mučnih preiskav prestat, se ne da popisati. In gosdodje, ki so mi ubili najlepša leta mojega življenja, oni so se takrat smejali, zadovoljno, da so zadostili trenotno svojemu zagonu, smehljajo se še danes, nobenemu se ni doselje skrivil las, celo nagradeni so bili nekateri.

V imenu pravice in morale, če je še
katera na svetu, smatram za svojo dolž-
nost, da pribijem kot žrtev teh habsbur-
skih hiapcev javno nekaj točk, katere bla-
govoli tudi dosedaj gluha deželna vlada
upoštevati.

Glavar Schifnik sporoča deželnemu
predsedstvu »betriffts Pronazierung gross-
serbischer Ideen und Gutheisung der Er-
mordung unter einigen Schülern des krain-
burger Staatsgymnasiums«, dne 26. avgu-
sta 1914, št. 192/pr. tole:

»Glavarstvo se je za stvar zavzelo in je moglo na podlagi izpršenih polzvedovanj sledeče precej neoporečeno in po prižah ugotoviti: Es trennte sich die Schülerschaft auch faktisch in zwei bezw. drei Lager u. zw. in die klerikale, liberale und extremliberale Gruppe. Die »liberalen« Schüler befahdeten die »klerikalen« und machten letztern namentlich die extremliberalen, zum Vorwurfe Mangel an nationalem Bewusstsein und Abgang jeglicher Sympathien für die südsavischen Balkanvölker, unter denen in erster Reihe die Serben zu verstehen waren. Die »klerikalen« Studenten betrachteten daher die »extremliberalen« als Serbophilie kat' strechen.

V sredi tega srbofilskega kroga, če-
gar čiani so bili pijani od srbskih zmag v
balkanski vojni in so črpali v svoji raz-
plametni domisljivosti vedno novih impulzov
iz srbofilskih dnevnikov in drugih listov,
med temi tudi iz »Slovanskega juga«, ka-
teri je bil pri hišni preiskavi najden v 3
izvodih, so bili dijaki Antoni Gnidovec (je
med tem maturiral) in Vladimir Andoljšek
(ravnatelj maturnal) in sedmošolec
Fran Rant in Karol Matekovič. Gnidovec
je gorel sploh samo za Srbe in je po pri-
čeh dokazano, da ni mogel najti nikoli do-
sti hvala za obrambo tega naroda . . . Tu-
di je govoril, da ve, da v slučaju vojne
mnogi ne bodo streljali na Srbe. Sedaj je
da »patriljo« enoletni prostovoljec pri nad-
bat št. 53 v Zagrebu. Da je moral prei-
zomenje dijake, kateri so pripadali nje-
zovi najintimnejši družbi, z enakimi sim-
patijami okužiti, je pač samo ob sebi
umljivo und durch Zeugen beglaubigt . . .
Nato naštega Schitnik naše zločine, to je
vsecelo nad umorom Ferdinandovim.

In kdor bi bil tisto priče proti meni in mojim tovaršem, o katerih Schlinkl govori? Sodni svetnik Oskar Deu jih je v žilanku »Denunciirati iz Kranja« (»Slov. Narode« od 1. marca 1919) tmeoval in spetral na poverljivost za uk in bogočastje, da glede njih potrebno ukrene, toda poverljivost se do danes ni sgnila. Kot priče našteva svetnik O. Deu profesorje: dr. Capudra, Fr. Komrtarja, dr. Predla, E. Tomca in dijake Pibra in Jos. Zontarja in razpisarja: »Vsa preiskava na najhitrej podlagi in strogo in s vso namočnostjo izvedena, sa je saseda v delstvo, da so bice vsi obdolženi brez vsake podlage, navada obrobovanja. Začetnik je bil prijatelj dr. Capudra Modic in dr. Capudra sam. In je svojim tolgam prepovedal kritične stvari, ki bi se od

V rokah imam Komatarjevo pismo na dr. Lampeta in ga, ker marsikaj pojasnjuje, dobesedno citiram: Dragi! Zaradi nekaterih kranjskih profesorjev se vrši pri dež. šol. svetu preiskava, ker niso ravnateljstvu naznanili, da nekateri učenci odobravajo umor nadvoj. prestolonaslednika. Med temi profesorji sem tudi jaz. O tej stvari sem zvedel od nečaka posl. Fibra, učenca II. razr. Le ta mi je pravil na izletu v Šenčur (2. julija), da mu je pravil osmošolec (Omidovec): Dijaki zadnjih dveh razredov so odobravali na nekem shodu umor. Ko sem pa od Fibra zahteval natančnejših podatkov, je takoj vse utajil, rekoč, da ni res, kar je prej trdil. Ker je Piber tako nezanesljiv izjavil, nisem tega povedal ravnatelju, pač pa Omidovčemu razredniku dr. Capudri, ki je že imel baje tozadavne podatke o nekaterih svojih dijakih, kakor mi je pravil prof. Tomec.

4. Ker takoj pred sklepom Šolskega leta (4. jul.) kedaj pred maturo nisem tmel nikakih zanesljivih podatkov, nisem naznačil ravnanstvišne zadeve, pač pa sem ugotovil, da počitnicah nabirali gradivo in ga predložiti oblistim. Sedaj nas čaka najbrže ukor ali pa kaka druga kazen. Vsled tega te najhkraneje prosim v svojem imenu in mojih tovaršev (dr. Capudra, dr. Kotnika in dr. Preslaja), da bi interveniral pri g. dež. predsedniku bar. Schwarzu, naj nas ne kaznuje. Ker to bi bil prevelik trumf za ravnatelja in lih. profesorje. Vesel sem, da sem pri voljakih, sem vsaj rešen vzornega in nepristranskega vodstva krajskega ravnateljstva. Pa rajši o prilliki ustmeno kaj več o krajskih gimn. razmerah.

Zahvaljujoč se Ti najgorisrčnejše za
Tvoje dobrohotno posredovanje Te iskren-
o pozdravljam Tvoj vedno hvaležni Fr.
Komatar. Kolodvorska straža Škofja Loka
21. septembra 1914.e

V pismu trdi Komatar, da je samo namerial ovaditi nas oblastim. V zgornj omenienem poročilu glavarstva na dež. predsedstvo pa citam, kakor da le že nekaј takega stori! »Professor Franz Komatar will wahrgenommen haben, dass einzelne Schüler nach dem Attentate rote Ielken im Knopfloche trugen: dem Schüler Gnidovec habe er eine solche weggerissen und zu Boden geworfen, doch habe sie Gnidovec wieder aufgehoben und eingesteckt.«

Mimogrede bodi omenjeno, da s tem gospodom v svojem življenju nisem spregovoril niti besedice.

Ime dr. Preglja je čitati v vseh aktih. N. pr. 23. avgusta 1914 je predložil glavarstvu v Kranju to izjavo:

»Začetkom meseca jula 1914 izvede sem od prof. Komatarja v navzočnosti gimn. učitelja E. Tomca, da se je dijak Piber nasproti prof. Komatarju izrazil, da so dijaki zavoda odobrvali sarajevski

atentat. E. Rome mi je pravil, da izpoved Pibra potrjuje dejstvo, da so prof. Capudru znana imena teh dijakov. Nekateri maturanti so mi isto potrdili, rekoč, svobodnimiselnj so splošno umor odobravalj. Enako nesigurno se spominjam, da so dijaki pri neke vrste organizirani seji oficijelno odobravalj umor, gre tu za organizirano zvezo dijakov, katere fakulčni predsednik je bil akademik Pogačnik, dočim je bil nominalni predsednik nek dijak. Dne 1. avgusta mi je pravil Jostp Žontar v navzočipsti prof. Komatarja, da sta abiturient Onidovec in sedmošolec Rant umor odobravalj, kar lahko tudi potrdi dijaki VII. in VIII. razreda.

Drugošolca Pibra so poznali vsi kot lažnjivca, kot takega ga je slikala njegova gospodinja in ga designirala gimn. razvnelistvu. Zontar, ki se je v nekom drugem stučaju grdo zlagal, kar je pred sodiščem priznal, je nozele vse laži prekriti.

Kaj je gnalo te pričo proti meni in mojim trem tovarišem, kakšen cilj si imel s to gonjo, mi ni znano. Dr. Menec je kot priča izpovedal pred sodiščem v Kranju dne 28. okt. 1914 (U 439/14), da so hoteli s to gonjo zadeti le ravnanja Fajdiga, katerih misli je tudi sod. svetnik Dou. ti atté dobro pozna.

Ce pa je to res. kako vidim jaz. In-
to pridejo moji kolegi do tega, da se se
gospodje igrali s mojo občinstvom, s wi-
nim življenjem, da bi vedeli tretje? In
tem gospodju se danes ne godi slabo.
Prof. Capodra in Komisarja je takoj
prosti sili volji človeštva izslediti to-
gi moči, in pravzaprav gre za to, da
se sili sili, in pravzaprav gre za to, da

transportom iz Ljubljane proti Dunaju. Ker dijaki nismo dobili izvoznice za živila, smo na slepo srečo vzeli vsak nekaj malega seboj. Nekateri so bili deležni te »slepe sreče«, drugi ne, kakor je kdo našel. Jaz na primer sem imel smolo in sem moral radi 5 kg moke, 2 kg prekajene svinjine, 1 kg suhih sliv in pol kg jčmena iz Spilj nazaj v Maribor, kjer sem se stvari pustil pri svojem prijatelju, da jih shrani in o priliki odda domov mojim ljudem. Torej sedaj je domovina rešena! Prikrasjen sem za to malenkostno količino živil, ki so si jih moji roditelji odrgali od ust in sem poleg tega izgubil še en dan in na nekaj kron za prenočišče v Mariboru. Revne dijake šikanirajo, verizniki in tihotapci pa lahko izvažajo preko moje vagone živil, tako hoče naša modra vlada!

— Vzglejnite se! Južna železnica prične v najkrajšem času z zgradbo velike dvonadstropne stanovanjske hiše na Resljevi cesti. Nova hiša bo imela 8 stanovanj. Za zgradbo je Južna železnica že zaprosila stavbno dovoljenje. Nadejamo se, da bodo vzgled Južne železnice posnemali razni naši denarni zavodi in tudi privatniki.

— Stavka opernega zbora. Snodči so v opernem gledališču peli Gounodovo opero »Faust«. Ko se je zator v drugi dvignil, je stal na odru operni zbor, v čegar imenu je tajnik združenja gledaliških igralcev naznanil, da se predstava ne bo vršila, ker je operni zbor zaključil stopiti v stavko. Člani opernega zbora so zahtevali zvišanje mesečnih plač, ki so dosedaj znašale 360 do 480 K mesečno. Zahtevali so mesečno plačo vsaj 500 K, ker z dosedanjimi plačami ne morejo živeti. Intendant dr. Mirko Lubeč je njihove zahteve odbil, včeraj pa je dal nabiti poziv na gledališko desko, da morajo člani opernega zbora podpisati do 11. t. m. nove pogodbe pod pogoji, ki jih le on stavi. Operni zbor je v celoti odklonil intendantove pogoje ter g. intendanta obvestil, da protestira proti takemu nasilstvu in da bo dal izraz temu protestu na ta način, da stopi v stavko. Predstava se na to ni vršila. Denar za včeraj kupljene vstopnice se vrne. Tudi današnja predstava se ne vrši. Nadejamo se, da bo stavka v najkrajšem času končana na podlagi obojestranskega iskrenega sporazuma.

— Poljska konzulata v Beogradu in Zagrebu, vicekonzulat v Ljubljani. Minister za zunanje stvari objavlja: 1. Dano je načelno dovoljenje za otvoritev konzulatov na ozemlju naše kraljevine državi in sicer v Beogradu in Zagrebu. 2. Dano je začasno pooblaščenje za delovanje konzulata na ozemlju naše kraljevine državi Poljski v Ljubljani (vicekonzulat). — Iz magistratnega gremija. Magistratni gremij je v svoji včerajšnji seji sklenil prezentirati za Primož Auerlevo ustanovo letnih 260 K Vinca Franchetija, za Krtovo ustanovo letnih 636 K diaka Alojzija Lenarčiča in za Gerbičevu ustanovo 203 K gojenko obrtne šole L. Repičeve; nadalje je ugodil prošnjam Leona Pogacnika, Julije Smoletove, Rudolfa Vidra, gledališkega konzorcija, Josipine Pucove in Marije Anžičeve za za podelitev, oziroma prenos gostilniške koncesije, odklonil pa je prošnji Beti Orehekove in Frana Batjela za podelitev gostilniške koncesije.

— Dr. Henrik Tuma, znani socialistični vodja, agitira po slovenskih občinah v zasedenem ozemlju za svojo internacionalno. Zlasti so se mu zdela ugodna tla za njegove ideje v spodnjih Brdih, kjer je med kmeti še mnogo kolonov. Tako je imel pred kratkim v Medani šod, ki se mu je pa popolnoma ponesrečil. Kmetje so mu srdito ugovarjali, zlasti ko se je dotaknil verskega vprašanja, tako da je moral naskrivaj zbežati iz Medane.

— Vojni vjetniki na Francoskem in francoskih kolonijah. Svoji vjetnikov, ki se nahajajo še v francoskem vjetništvu ali v francoskih kolonijah, naj naznanijo ime in priimek vjetnikov ter kraj interniranja Slovenskemu Rdečemu križu v Ljubljani.

— Na občnem zboru Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj v nedeljo 11. aprila ob 4. popoldne pri Kavčiču na Privozu govoril ljub. župan dr. Tavčar. (k)

Južni kolodvor v Zagrebu se razširi v smeri proti Selski cesti do tovarne mila.

Hrvatski židje si iščejo hrvatske pritrke. Vlada je dovolila Arturu Buchwaldu v Oseku, da se piše odslej Badalič, Arturu Polaku v Našičah pa, da se zove odslej Polič.

— Italijanske represalije v Spilju. Italijanska okupacijska oblast je ustavila obalni promet za ladje pod Italijansko zastavo, in je naložila

ladje, katere je Italija rekvirirala, in za ladje, ki imajo dovoljenje za plovo. To je represalija radi nekakega incidenta z vojaškim zdravnikom ladje »Puglia« v Gašpičevi kavnarni.

— Udeležencem trgovskega shoda naznanjamo, da se danes gledališka predstava na čast gostom vsled štrajka gledališkega pevskega zbora ne vrši in se bo plačana vstopnica za gledališče priglascem vrnila. Z ozirom na to se vrši danes ob 8. uri stanelek udeležencev trgovskega shoda v gostilniških prostorih Narodnega doma. (k)

— Inzerate iz Maribora za »Slovenski Narod« sprejema po izvirnih cenah Zastopstvo jugoslovenskih novlin v Mariboru, Slovenska ulica 18, poleg hotela »Union«. Slavno občinstvo prosimo, da se obrača na ta zavod za vsa pojasnila glede inzeratov za naš list.

— Pravoslavna služba božja. Jutri v nedeljo ob 10. bo služba božja v vojašnici kralja Petra, v ponedeljek 12. t. m. ob 10. pa v evangelijski cerkvi na Gosposvetski cesti. Vstop je vsakomur dovoljen.

— Jugoslov. tiskarna nas prosi, da objavimo to-le izjavo: Z ozirom na včerajšnjo notico, posneto po celjski »Novi dobi«, da so zasačili organi južne železnice inženirja Aufrechta, ki je iztihotal na podlagi izvoznice »Jugoslovske tiskarne« večjo množino živil v Avstrijo, izjavljamo, da naša tiskarna ni prejela od nikake oblasti kakega izvoznega dovoljenja in slobod ne ve, če eksistira kak Aufrecht. Dotične organe, ki so zasačili Aufrechta, prosimo, da nam javijo njegov naslov in oblast, kateri so ga naznanili.

— Darovali sta v prid medicinskih fondov Zdravstvenega oddeska za Slovenijo in Istro v Ljubljani Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani 5000 K ter Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani 2000 K.

— Nesreča ali zločin? Včeraj popoldne se je na Trnovskem pristanu odigral pretresljiv prizor. Čolnar Karol Gorše, iz Kladezne ulice, stari znani prevoznik na »Jeku«, je po daljšem iskanju potegnil iz globokega blata Ljubljane — truplo, ki je bilo teden dni zagrebano v vodnem blatu. Pretresljiv je bil prizor, ko je prišla mlada žena Marija s sorodniki ter je amscirala nesrečno žrtev za svojega moža. Bil je mlad, krepak, v najlepši dobi življenja — nadrednik Anton Jeglič, ki je bil kot računski podčastnik pridelen 3. četi dravsko-pešaškega puka v domobranski vojašnici. Nesrečna žena je svojega moža pogrešala že od Velikega petka ponoči. Sprva so domnevali, da je odšel v Trst, ker je vedno hrepenel po Trstu. Ker le ni bilo o njem nikakega sledu in glasu, so sorodniki in njegovi znanci, kateri so bili kritične noči z njim skupaj v kavnarni, prijavili zadevo policijskemu ravateljstvu. Že teden dni pa je šla po Trnovem govorica, da leži v Ljubljani nad zatornicami neko možko truplo. Policija je bila na to opozorjena ter je vsled tega okoliščin nadzornik Jože Habé odredil preiskavo struge. Nesrečno žrtev so prepeljali v mrtvašnico. Na kakšen tragičen način je zašel Jeglič v vodo, še ni pojasnjeno. V bližini stanujoče stranke se sedaj spominjajo, da so čule kritično noč neki preprijat klice na pomoč.

— Z Bleda. »Slovenec« in »Večerni list« sta v dopisu »Bogoskrumstvo« dne 31. marca t. l. z njima lastno nesramnostjo napadla blejske Sokole. »Blejski Sokoli so se proslavili s čini, ki so na sramoto celemu slokolstvu.« Prav dobro ve informator, da se ni »spravilo skupaj 14 mladih Sokolov, med njimi učitelj Grundner iz Gorjke, ki naj bi šli razbijati križe in kapelice, in prav nič ga ni sram nalagati javnost. Prav dobro ve poročevalec, da Sokol ni odgovoren za pobalinstva nekaterih ponočnjakov, ali ne more premagati odurnega sovraštva, da ne bi s strupenim jezikom oplazil blejskega Sokola, katerega smrti se je že 1. 1914. veselil. Nikjer drugje ne najdemo krivca, kakor med Sokoli. Iz golega sovraštva zanije, da je »to divjaštvo le člen v dolgi verigi protisravskega početja blejskega Sokola«. Ta veriga protisravskega početja je: Udeležil se je bojev na Koroškem v januarju 1919 z 20 člani, v aprilu s 15, sodeloval pri župnem sletu v Borovljah s 83 tel. oseb, v Ločah na taboru s 28, priredil javni nastop doma s 97 oseb, ljudstvo moralno dvignil in si gmojino opomogel. To vas boli in vse, kar vas boli, je protisravske, radi tega se vi penite v svojem brezmejnem sovraštvu. Ne bojmo se očitka protisravske, ker je naše delo pošteno in bo rodilo dobre sadove v našem ljudstvu po jasni in začetni poti sokolske ideje. Mnogim se je gubila demagogija, naša ideja pa je

gospodo na Bledu zato so se zbrali 1. 1908. v Sokolu. Sovraštvo ga je zasledovalo od rojstva in umorilo 1. 1914. ob izbruhu vojne. Sovražniki, lastni rodni bratje, so ga izdali; mnogo članov je bilo preganjanih. Ti lažni učitelji in voditelji naroda vidijo sedaj sadove svojega dela in strah jih je ter iščejo, na koga bi zvrnili krivdo. Mislili smo, da bo svetovna vojna naučila te ljudi poštenja, da se bodo skesali svojih grehov in prišli na pot spoznanja, saj je njih početje preobrat pokazal v popolni nagoti. Toda niso bili več zmorni, da bi se sramovali svojih grehov.

Kaznovana lahkovernost. Dne 14. februarja t. l. je prišla k gostilničarki Marji Mikličevi v Kočevsko Reko ciganka Liza Hudorovičeva. Ker je vedela, da je mož Mikličeve že več let pogrešan, je silila v Mikličevo, naj si da na karte prerokovati, če hoče izvedeti, kaj je z njenim možem in če se bo mogla kaj kmalu moiti. Mikličeva je bila s predlogom zadovoljna. Tedaj je povedala ciganka, da mora dati na mizo za duha, ki ga bo priklicala, tri velike kose suhe svinjine in mnogo denarja. Mikličeva je položila na mizo tri kose svinjine in 300 K denarja. Nenadoma je začutila Mikličeva, da jo silno pečejo oči. Solze so ji zalile oči, da ni videla nič, pač pa je slišala hojo po sobi. Ko je čez čas spregledala, ni bilo ne mesa, ne denarja in tudi ciganke ne, ki je vzela spotoma s peči tudi še eno žensko krilo. Stekla je iz sobe in videla v daljavi bežečo ciganko. Pozvala je orožnike, ki so vedežvalko vjeli in ji odvzeli vse prigrupane reči. Ciganka je dobila, kakor pripoveduje Mikličeva, osem mesecev ječe v priznanje njene zgovornosti in dobičkanosnega vedeževanja.

— Stekel pes se je priklatil koncem marca t. l. od Žužemberka v novomeško okolico in je obgrizel kakih 15 ljudi ter nebroj psov. Med obgrizenimi, ki so šli v Zagreb na Pasteurjev zavod, je tudi Mrvar, tajnik kandijske posojilnice. Steklega psa, malo in neznamo ščené, so ubili železničarji v Bršljini.

— Šentjakobska napredna knjižnica, Vožarski pot 2, koncem Florjanske ulice, postajališče električne cestne železnice, izposojeuje vsak delavnik razen srede in petka od pol 6. do 8. zvečer slovenske, srbohrvatske, češke, nemške, italijanske in francoske knjige. Kupuje se vsakovrstne knjige po najvišji ceni. (k)

— Ciganska godba koncertira v nedeljo, dne 11. aprila v velikem salonu gostilne »Drašček«, Bohoričeva ulica 9. — Vstop prost. (k)

Tamburaški koncert se vrši v nedeljo 11. t. m. pri Travnu na Glincih. Začetek ob 4. popoldne, vstopnina 2 K. Za mrzla in gorla ideja kakor za prvovrstne plače bode poskrbljeno. K obilni udeležbi se priporoča Jakob Traut, gostilničar. (k)

Kultura.

Glasbena Matica. Prvovrsten umetniški užitek nam pripravljata na ponedeljek koncert ge. Lovšetova in Goljeva. Spored je tako pester, da bo zanimal ne le naše glasbene kroge, ampak bo nudil tudi širšemu občinstvu izreden užitek. Debus-syevi skladbi »Veter v polju« in »Refleks-si v vodi« sta izmed njegovih najoriginalnejših skladb. Skladatelj, zastopnik najmoderneje struje v Franciji, odlikujeta subtilnost in finesa v izražanju liričnega razpoloženja. — Chopinova sonata v b molu je vsesokoli temnega značaja (znana žalna koračnica, III. st.). Delo izraža bol in smrt in je izmed najodličnejših in najtežjih del slavnega skladatelja. — Bach-Lisztove varijacije »Weinen-Klagen« so klavirska skladba mogočnega sloga, komponirane na 8 tonski Bachov motiv. Sklepajo s koralom. Ljubljansko občinstvo naj pokaže z najmnogobrojnejšim obiskom, da zna ceniti svoji domači umetnici istotako visoko, kakor ju cenijo Beograd, Zagreb in druga mesta na jugu, ki so ju radi velikanskih uspehov lankih koncertov tudi letos ponovno povabila na koncertiranje. Predstojatelj program bosta izvajali prihodnje tode v Zagrebu, Osijeku, Novem Sadu itd. (k)

Koncert gospe Celine Trost - Pled-lerjeve, pianistke in gospe. Antona Trosta, pianista z Dunaja, se vrši v Ljubljani v ponedeljek, dne 19. aprila v unikatni dvorani. Predprodaja vstopnic se prične danes v Dolencevi trafiki v Preborski ulici. Spored obsega lepe in zanimive skladbe iz svetovne literature. Gospa bo igrala: Bach - Lisztove Varjacije na kantačo »Weinen, Klagen« ... Chopinova Nocturne, op. 27, in Balado, op. 23. Schumannova Ljubavno pesem, Smetarjevo skladbo Bolte a musique; znamenito Lisztovo Legendo »St. Frančiška Pavlinski gre čas morje«; Lisztov koncert v A - dura, specialen na drugem klavirju po soprogu. Anton Trost pa bo igral Vitezijska Novinka: Pomen skladbi naša morda in karavalska mol. (k)

Stankovi koncert v Ljubljani. Končno pride Ljubljani do veličnega stankovskega koncerta. Razsvetljuje celotno in. Zavedati se moramo, kakšno glasbeno-kulturno pomeno so take in take prireditve za naš narod. In kaj bi se naša država, da nam to naši koncerti ne pomeni

umetniški užitek, kar nam garantira le-benost sporeda ter umetniško visoko stoji operni orkester. Po dolgi letih se bo protvajala peti simfonija Čajkovskega, operna prvica gđ. Vilma Thierryjeva pa nastopi v treh altovskih solopovih s spremljevalnim orkestrom. To bo prvo protvajanje skladb našega mladega in nadarjenega komponista L. M. Škerjanca. Upati je, da bo sl. občinstvo z mnogobrojnim obiskom pokazalo, da ve ceniti umetniško stremiljenje članov opernega orkestra in njih ravnatelja. — R. M. (k)

Turistika in sport.

Razstava planinskih slik v Jakopičevem paviljonu. Slovensko planinsko društvo je priredilo v Jakopičevem paviljonu lepo uspešno razstavo planinskih slik, in sicer deljeno v dva dela, eden obsega oči-ske obeh znanih slikarjev Koželja in Hodnika, drugi pa obsega oči fotografije gg. Kunaverja in Iv. Tavčarja. Obe deli vsebuje-ta krasne posnetke krasot našega gorovja, zlasti lep vtis pa napravila prvi del razstave, obsega oči akvarele in oljate slike mojstrov Koželja in Hodnika. Tudi fotografirani posnetki gg. Kunaverja in Iv. Tavčarja so mojstrski. Večina slik, tako akvarelov, kakor tudi fotografiranih posnetkov predstavlja krasote našega Triglavskega pogorja, pa tudi veličastnih slik iz naših Kamniških planin ne manjka. Poleg slik pa so razstavljene še preproge in zastori domačega, priprostelega izvora.

Najnovejša poročila.

DEMENTI O SPORAZUMU V JADRANSKEM VPRAŠANJU.

LDU. Pariz, 9. aprila. (ČTU. Agence Havas). Jugoslovensko poslanstvo dementira vest tržaškega »Piccola« o sklenitvi sporazuma v jadranskem vprašanju.

SIBENIK ITALIJANSKA TRDNJAVA?

LDU. Trst, 9. aprila. (ČTU). Italijani izgrajujejo Sibenik v trdnjavo in najtrdnješe oporišče italijanskega oporišča ob Adriji.

STAVKE V ITALIJI.

Trst, 9. aprila. Kot v kalejdoskopu se v Italiji vrste splošne stavke. Ognjišče delavskemu stavkovnemu in revolucionarnemu pokretu so industrijski centri severne Italije. Zaradi krvavih dogodkov v Bologni in Modeni so delavci, zlasti železničarji napovedali splošno protestno stavko, ki je ustavila za tri dni ves javni promet. Železnice so popolnoma mirovale. Že teden dni vodijo stavko državni nižji uslužbenci in delavci državnih podjetij. Število stavkajočih znaša okoli četrtil milijona, samo v Bologni jih je 50.000. Splošna stavka je deloma ponehala. Značilno pa je, da je med italijanskim delavstvom sedaj močna propaganda, ki stremi za tem, da se delavstvo pripravi »materielno in tehnično za revolucijo«.

KONGRES ITALIJANSKE LJUDSKE STRANKE.

Trst, 9. aprila. V Neaplju je včeraj pričel zborovati kongres ita-

lijanske Ljudske stranke. Na njem je zelo številno zastopana italijanska duhovščina. Do burnih protestov je došlo takoj ob otvoritvi med konservativci in krščansko socialno strujo.

Sokolstvo.

Ženski oddesk Ljubljanskega Sokola priredi v soboto 17. t. m. ob 8. zvečer telovadno akademijo. Podrobni spored objavimo pravočasno. (k)

Sokol I. naznanja bratskemu članstvu, da se vrši telovadba raznih oddelkov v sledečem redu: I. Člani telovadijo v ponedeljek, sredo, petek ob 8.—10. zvečer, v nedeljo od 9.—12. popoldne v ljudski šoli na Ledini. — II. Moški naraščaj: od 14.—18. leta v torek in četrtek od 7.—9. zvečer v ljudski šoli na Ledini. — III. Ženski naraščaj: od 12. do 16. leta v torek in soboto ob 5.—7. zvečer v ljudski šoli na Ledini. — IV. Člani ce: v ponedeljek, sredo in petek ob 7. do 9. zvečer v realni gimnaziji na Poljanah. — V. Dečki od 14. leta v torek in petek ob 5.—7. zvečer v realni gimnaziji na Poljanah. — VI. Deklice od 12. leta v ponedeljek in sredo ob 5.—7. zvečer v realni gimnaziji na Poljanah.

Ženski telovadni krožek Sokola I. v Ljubljani vabi vse članice na pešizlet v nedeljo popoldne, ki se vrši v Podutiki Dolnice - Ljubljana. Zbiramo se ob 1. popoldne pred Narodnim domom. Zdravo! (k)

lijanske Ljudske stranke. Na njem je zelo številno zastopana italijanska duhovščina. Do burnih protestov je došlo takoj ob otvoritvi med konservativci in krščansko socialno strujo.

MIR MOSKOVSKO SOVJETSKO VLADE.

LDU Moskva, 8. aprila. (Brez-zično.) Moskovska sovjetska vlada je poslala italijanskemu ministru za zunanje posle Scialojni in ameriške-mu državnemu tajniku Colbyju brezzično sporočilo, v katerem ponovno opozarja na njeno odkritosrčno pripravljenost za mir in kjer izraža svoje obžalovanje, da so gotove države sicer izjavile pripravljenost za mirovna pogajanja, da pa stavlja take pogoje, iz katerih se jasno razvidi, da ne želijo miru, temveč vojno.

LDU Berlin, 9. aprila. (Dum.kor. ur.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Varšave, da so delegati Rusije, Poljske, Litvanske in Latške dospeli v Bobrujsk. Premirje na poljsko-ruski fronti se je pričelo včeraj popoldne.

IZ RHURSKEGA OZEMLJA.

LDU Lyon, 10. aprila. (Brez-zično.) Po vesti iz Berlina je »Voss-sche Zeitung« dobila brzojavko iz Duisburga, po kateri so ententni delegati dospeli tjakaj, da nadzorujejo izpraznitev nevtralnega pasu. — Brzojavka iz Bruslja naznanja, da belgijska vlada odobrava zasedbo porenskih mest in da stavlja francoski vladi eno divizijo na razpolago.

deči odbor: predsednik med. V. Schweiger; tajnik med. D. Musić, blaginjak exp. ac. A. Ogrin, odbornik filozof A. Podbevšek in jurist L. Stukelj; preglednik kand. med. A. Gregorec in med. U. Ropas. Dopisi in prostovoljni prispevki se pošiljajo: »Klubu dolajskih visokošolcev« v Novem mestu.

Gospodarske vesti.

— g. Chambre de Commerce franco-yougoslave v Parizu. Leta 1917 se je v Parizu ustanovila ob sodelovanju francoskih in srpskih političnih in gospodarskih faktorjev franco-srpska trgovska zbornica (chambre de commerce franco-serbe). Že tedaj se je, kakor kaže člen 14 statuta te organizacije, mislilo na stike z jugoslovenskimi deželami. Lansko leto se je sklenilo, vpoštevati izpremenjeni politični položaj ter preosnovati zbornico v franco-slo-jugoslovensko (chambre de commerce franco-yougoslave). V gospodarskem oziru je namen te zbornice, širiti in poglobljati gospodarske stike med Francijo in Jugoslavijo ter pospeševati medsebojne praktične kupcijske zveze. Francoski trgovski krogi morejo dobivati vseh vrst informacije o naših prilikah, obratno je institucija na razpolago našim trgovskim interesom. Prizadevanje francosko - jugoslovenske zbornice zlasti tudi meri na to, da se vzpostavi redna pomorska zveza med Marsellom in jadranskimi pristanišči. Zbornica si je postavila kot prvo točko svojega programa: Pospeševanje ustvaritve in poglobitve industrijskih, trgovskih, finančnih, tehniških, literarnih, intelektualnih zvez med Francijo in Jugoslavijo. Naše zbornice v Beogradu, Sarajevu, Zagrebu in v Ljubljani so imenovale že svoje zastopnike za predmetno trgovsko zbornico v Parizu, ki se v kratkem srečajo v francosko-jugoslovenski

govska in obrtniška zbornica v Ljubljani je imenovala na povabilo te zbornice za svoja zastopnika gospoda Friderika Juvančiča, profesorja in člana naše delegacije v Parizu ter svojega predsednika gospoda Ivana Kneza. Naslov zbornice v Parizu je za sedaj: *Chambre de Commerce franco-serbe, Paris, 14 Rue Chauveaux-Lagarde.*

— Dve novi veliki banki v Zagrebu. V Zagrebu se osnaja Ameriško - jugoslovanska banka s kapitalom 10 milijonov dolarjev. Druga banka bo Svarsko - jugoslovanska banka s kapitalom 3 milijonov švicarskih frankov. Ti dve banki bo sta mogli mnogo pripomoči k ozdravljenju valutnih razmer na našem tržišču.

— Češka akcijska družba za morski ribolov se je ustanovila. Poskrbi si v kakem večjem severnem pristanišču skladišče, ribiške ladje in dovoz po Labi. Francoske, holandske in druge take družbe delujejo z velikim uspehom. Po Labi je prišlo na Češko tekmo zadnjih treh mesecev 150 vagonov morskih rib. Porabili so jih največ za konzerve.

— Čehoslovaška banka za zunanjo trgovino »Bohemia« v Pragi je na svojem današnjem običnem zboru sklenila razdeliti 50 odstotno dividendo in 30 odstotno superdividendo, skupaj 32 kron na delnico. Sprejet je bil predlog, naj se delniška glavnica poveča od 25 na 100 milijonov kron. 25 milijonov kron je pridržanih inozemski glavnici.

— Čehoslovaški bombaž. Češki proizvajalci bombaža v Ameriki snujejo organizacijo čehoslovaških producentov bombaža v svrhu izvoza tega predmeta za čehoslovaške predelavnice.

— Kako so sprejeli nemške trgovce v Parizu in Londonu. Nemški listi poročajo, kako sovražno so bili sprejeti v Parizu in Londonu nemški trgovci, ki iščejo zopet stikov s Francijo in Anglijo. V Parizu niso dobili nikjer prenočišča, v kavarnah so morali prenočiti, v Londonu pa se govorilo niso hoteli z njimi. Kjer so se oglasili, so jim pokazali slike nemških grozodejstev s fronte in Nemci so odšli.

— Oddaja plemenskih bikov pincavške in simodolske pasme. Na državne stroške se namerava nabaviti do 50 plemenskih bikov pincavške in simodolske pasme za tiste okraje, kjer se gojita ti dve pasmi in kjer je pomanjkanje dobrih plemenjakov. Nakupna cena polgreda, do dveletnim bikom po približno 5000—6000 kron. Oddajo bikov bo izvršila Slovenska kmetijska družba, ki jih bo prepusila živinorejcem, živinorejskim in bikorejskim združenjem ter občinam po nižnji ceni, in sicer s popustom ene tretjine nakupne vsote. Živinorejci, zadruge in občine, ki si žele nabaviti take bika po nižnji ceni, se pozivljajo, naj takoj, najkasneje pa do 31. marca t. l. vložijo prošnje, potrjene od tamošnje občine, da je za njih okoliščin plemenjak res potreben, pri Slovenski kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. Istočasno morajo pri tej družbi vložiti kot jamstvo, da bodo bika res prevzeli, znesek 1500 kron. Ko bika dospo v Ljubljano, se prošilci osebno pozovejo, da si vsak sam izbere za plemo tistega, ki

se mu zdi primeren, podpiše »Zavezno pismo«, da bo bika držal za plemo najmanj dve leti in da bo vodil točno spuščajni zapisnik. Nato doplača ostali znesek dvotretlinske kupnine in prevzame osebo bika. — Slovenska kmetijska družba.

— Nove mezde stavbniških delavcev v Sloveniji. Med zastopniki delojemalcev in delodajalcev stavbne stroke so se vrtila v dneh 17., 18. in 20. marca 1920 pogajanja radi preureditve delavskih mezd, ki so končno dovedla do sporazuma in do dogovora, kojega določila obsegajo v bistvu te - le postavke: 1. Za Ljubljano, Maribor in mesta (industrijske kraje) na Gorenjskem: a) polirji, tedensko 393 K 60 vin. do 590 K 40 vin.; b) predelavci na uro 7 K 80 vin. do 8 K 20 vin.; c) zidarji, tesarji, na uro 6 K 15 vin. do 7 K 15 vin.; d) težaki na uro 2 K 70 vin. do 3 K 10 vin.; e) delavke na uro 2 K 70 do 3 K 30 vin.; f) vajenci na uro 2 K 50 vin. do 4 K 70 vin. 2. Za Celje: a) polirji, tedensko 345 K 60 vin. do 518 K 40 vin.; b) predelavci na uro 6 K 85 vin. do 7 K 20 vin.; c) zidarji, tesarji, na uro 5 K 40 vin. do 6 K 30 vin.; d) težaki, na uro 2 K 35 vin. do 4 K 50 vin.; e) delavke, na uro 2 K 35 vin. do 2 K 90 vin.; f) vajenci, na uro 2 kroni 15 vin. do 4 K 15 vin. 3. Za ostalo Štajersko in Koroško: a) polirji, tedensko 307 K 20 vin. do 460 K 80 vin.; b) predelavci, na uro 6 K 10 vin. do 6 K 40 vin.; c) zidarji, tesarji, na uro 4 K 80 vin. do 5 K 60 vin.; d) težaki, na uro 2 K 10 vin. do 2 K 55 vin.; e) vajenci, na uro 1 K 90 vin. do 3 K 70 vin. 4. Za ostalo Kranjsko: a) polirji, tedensko 295 K 20 vin. do 441 K 60 vin.; b) predelavci, na uro 5 K 85 vin. do 6 K 15 vin.; c) zidarji, tesarji, na uro 4 K 60 vin. do 5 K 40 vin.; d) težaki, na uro 2 K do 2 K 45 vin.; e) delavke, na uro 2 K do 2 K 50 vin. Najmanj 30 odstotkov delavstva mora biti uvrščenega v najvišje stopnje posameznih kategorij. — Nadalje vsebuje dogovor še razne podrobne določbe tako glede izrednega dela na višjem odru, popravil na strehi ter nadurnega dela. Dogovor veča za čas od 22. marca 1920 do vstevši 30. junija 1920. — Po dolgotrajnih in težavnih obravnavah se je v tej stroki dosegel sporazum med obema strankama. Pri tem se je upoštevala tačasna draginja v življenjskih potrebščinah, na drugi strani pa sta se morali obe stranki ozirati na zelo omejeno stavbo delavnosti, ki se mora po možnosti pospešiti, da popolnoma ne zapade mrtvilo. Ne le da treba misliti na odpravo stanovanjske bede, skrbeti moramo vsi, da ne pride na tisoče stavbniških delavcev ob posel in zaslužek. Zato je sklenjen dogovor velik uspeh ne samo za stavbo delavstva, marveč za vso stavbo stroko.

Raznoterosti.

• Strašna nevihta v Severni Ameriki. V severo - zapadnem delu države Illinois, potem v nekaterih krajih države Ohio, Indiana, Misour, Georgia je divjal strašen vihar. Mnogo ljudi je ubitih. Škoda je več milijonov dolarjev.

• Ameriški sodniki o kazni za cesarja Viljema. »The Literary Digest« je vpra-

šal ameriške sodnike, kako kazni zaslužil bi bil nemški cesar Viljem. Določeno je 336 odgovorov. Samo 27 se jih je izjavilo proti vsakemu preganjanju, 106 sodnikov ga oboja na valala, 137 v pravnostno na kak pust otek, 51 v ječo, 7 jih je za razne kazni. John Lawson v Misouru pravi, da bi moral Viljem delati težka dela na kakem divjem otoku in vsak dan bi mu morali kazati slike žrtv strašne vojne na morju in na kopnem.

• Primeri o volitvi. Amerikanez s orjaškimi dolari zbirja z našo valuto šale: valuta je ženska spola in ima vse ženske lastnosti. Ko je enkrat padla, se pogreza vedno nižje in nižje.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za Jugoslovansko Matko, tu, O. Loža v Boh. Bistrici 66 K, kot prispevek in rodb. Janka Schweiger iz Črnomlja 200 K, mesto vencev pok. svakinja Julčič Šutej in pok. prijatelj Petru Miheliču. Skupaj 266 K.

Za Ciril-Metodovo družbo v Ljubljani, učenci IV. razreda krške ljudske šole, pošiljajo šolski družbi 18 K za prihrane.

Za slepe otroke, obitelj Skušek, tu, 200 K, mesto venca pokojni ge. Metschenig.

Srčna hvala!

Aproizakcija.

† Samopomoč v Ljubljani bo delila v prosti prodaji svojim članom dokler bo zaloga, nasoljeno slanino. Slanina je lepa in zdrava. Na rodbinskega člana pride 1 kg, največ na rodbino 5 kg. Dalje se bo delilo zelenjadno seme in druge potrebščine kakor: ječmen, ješprenj, kaša, češnje, čebulo, orehe, rozine, cveče, cikorko, slivovko, rum, kis, olje, sol, smokve, kavo, mlo, jajca, rožice, praški prašek, sidoln, pasto, sveče, suho meso, čevlje in metle.

† Splošna gospodarska zadruga v Ljubljani. V ponedeljek, dne 12. aprila se začne zopet deliti na svoje člane razna živila, kakor mast, slanina, testenine, riž, med, suho meso, ješprenj ter prvovrstno slivovko, rum in drugo. Posode za mast, med ter slivovko in rum je prinesiti s seboj. Deli se po sledečem redu: V ponedeljek, dne 12. aprila št. 1—200; v torek, dne 13. aprila št. 201—400; v sredo, dne 14. aprila št. 401—603; v četrtek, dne 15. aprila št. 604—802 in 901—1000; v petek, dne 16. aprila št. 1001—1200; v soboto, dne 17. aprila št. 1201 do konca in zamudniki.

† Izprememba prodaje sladkorja. Vseled sklepa spodaj navedenih gospodarskih organizacij bodo v nadalje za svoje člane prodajale sladkor sledeče gospodarske zadruga, in sicer: Samopomoč, Volna zveza, oziroma Nakupovalna zadruga, južna in državna železnica, Splošna gospodarska zadruga in mestna aprovizacija. Trgovci bodo prodajali sladkor le za tiste stranke, ki niso člani nobene gori navedenih gospodarskih organizacij. Vseled tega se bodo izdajale pri prihodnji razde-

litvi dve vrsti sladkornih izkaznic, in sicer: 1. modre sladkorne izkaznice za člane Samopomoči, Volne zveze, oziroma Nakupovalne zadruga, južna in državna železnica, Splošne gospodarske zadruga in mestne aprovizacije, oziroma za tiste, ki so pri teh gospodarskih organizacijah dobili cenejšo moko, in 2. bele sladkorne izkaznice za vse druge stranke, ki niso nikjer dobivale cenejše moke in tudi niso včlanjene pri nobeni gori navedenih gospodarskih združenj. Železniki oziroma morajo priti tudi po modre sladkorne izkaznice, ker sicer tudi pri železnici ne bodo dobili več sladkorja brez izkaznic. Prinešiti pa morajo s seboj tudi nabavne knjižice železnice, iz katerih je razvidno njih sedanje bivališče (ulica in hišna številka), da se morejo vpisati v hišno polo. Kdaj, kje in po kakem redu se bodo izdajale sladkorne izkaznice, se pravočasno objavi v listih. Dosedanje rjave sladkorne izkaznice pa so še nadalje veljavne, dokler se njih neveljavnost ne objavi v listih.

Polizvedbe.

Izgubila se je majhna rjava denarnica od cerkve na Viču do Dobrove. V denarnici sta bila poleg nekaj srebrnega in papirnatega denarja, dva stara, težka zlata prstana. Prstana sta dragoceno spomin, zato se prosi pošteni najditelj, naj odda proti dobri nagradi v upravištvu »Slov. Narod«. 2626

Izgubila se je lovska pisca sive barve in z rjavimi lisami. Ušesa dolge, rjave, rep kratak in silni in ime Palma. Odda naj se Spodnja Siska, Kamniška ulica 283.

Izgubil se je v Kranju rjav pišček, ki silni in ime Muri. Kdor bi ga imel ali kaj vedel, naj naznanj proti nagradi M. Z., pošto ležeče, Vič pri Ljubljani. 2619

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Božidar Vodeb.

Odgovorni urednik:

Trpitje na reumatizmu in gijtičnih bolečinah? Vdrgnjenje s pravim Fellerjevim Elza fluidom je takorekto dobrodejno! 6 dvojnati ali 2 veliki specialni steklenica 36 K.

Rabite mlo odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave Elza kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 škatlic 18 K. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine, 1 steklenica 6 K. Želodec okrepljujoča švedska tinktura, 1 steklenica 15 K. Omot in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatr, št. 238. Hrvatska.

Poslano.

Radovednemu občinstvu v Sodražici.

Afera s koruzo gospoda poštarja Frana Fajdige postaja, kakor sem se o praznikih pričel, čim dalje

• Za vsebino tega episa je uredništvo odgovorno. kolikor določa zakon

zagonetnejša. Ljudska govorica vlač sedaj celo mene vmes. Ne preostane mi torej nič drugega, kakor javno povedati, kar vem o stvari.

Moj prijatelj gospod Julij Mazzele iz Oradca, s katerim sem se pogovarjal kje bi dobil nekaj koruze za svoje lovce, mi je nekako o Božiču 1919 povedal, da ima na razpolago šest vagonov koruze po 3 K — in nekaj vinarjev za en kg. Jaz sem opozoril več sodraskih trgovcev na to lepo priliko poceni priti do koruze. Drugim se je zdelo količina prevelika, le poštar gospod Fran Fajdiga je kazal zanimanje za stvar. Svetoval sem mu, naj se obrne naravnost na gospoda Mazzelleta. Gospod Fajdiga je potem res kupil menda dva vagona te koruze po 3 krone 50 vin. Kam je to koruzo spravil, ali in po čem jo je prodajal, tega jaz iz lastnega ne vem, zlasti ne vem, če je to tista koruza, ki ste jo baje Sodražanje v Fajdigovi trgovini kupovali po 6 in 7 K en kg. To naj doženejo tisti, ki so za to poklicani.

Jaz vem le to, da je gospod Fajdiga pred nekaj tedni pisal gospodu Mazzelletu naj mu pošlje zlede koruze račun z višjo ceno, kakor je bila med njima faktično dogovorjena, češ, da bi njegov politični nasprotniki stvar utesnili izrabiti.

Vake svrhe je gospod Fajdiga tak potvoren račun potreboval, — to mene ne briga, to je stvar državne pravdnosti, oziroma državne urada zoper navijalce cen.

Ko je pozneje med prijatelji pogovor nanesel na to koruzo in se je govorilo, da je gospod Fajdiga ovađen, sem jaz povedal, kaj je gospod Fajdiga gospodu Mazzelletu pisal.

Z ovađbo samo — pa nimam jaz prav nobenega stika. Jaz ne vem iz lastnega, če je sploh kak ovađba vložena, ne vem kedo jo je vložil, ne kaj se je s to ovađbo zgodilo. Mene do sedaj ni še nihče nič vprašal, ne žandarmerija, ne glavarstvo, ne ljubljanski verižni urad.

Če tedaj gospod Fajdiga trdi, da sem ga jaz ovađil, mi dela krivico, prav tako, če trdi, da sem jaz pri tej kupčiji spravil kako provizijo itd. Jaz nisem dobil ne od gospoda Mazzelleta, ne od gospoda Fajdige niti vinarja denarja, niti zrna koruze.

Zato se mi seveda tudi hlače ne tresejo, ako gospod Fajdiga grozi, da me on lahko spravi ob doktorat in advokaturu. Če se mu pa to vendar — le posreči, pojdem pač med trgovce in bom kupoval koruzo po 3 K 50 vin. in jo po 6 ali 7 K prodajal. Nekaj bom že zaslužil!

Ljubljana, dne 10. aprila 1920.

DR. IVAN LOVRENCIČ.

Perfektna stenografija in strojepiska

za slov. in nemški jezik dobi takoj mesto. Ponudbe z zahtevami in sliko na: **Belniška družba 1200 — Maribor.** Pošto ležeče. 2603

Išče se boljša perica, ki bi hodila na dolob, Vič 37. 2600

Zaboje, večje in manjše, odda trvd-ka The Rex Co, Ljubljana, Gradišče 10. 2578

Oglarji pozor! rabim štiri dobre oglarje ki zastopijo dobro ogled paliti, plača po dogovoru, hrana po znanih cenah, dva so gotova. Ponudbe na Anton Jakomini Kotevje. 2564

Kupim večje količine na vagon: jelo-ve deske, material (gradja), late-kojle za vinograde, apno, ogled in pla, čam najvišje cene. Ponudbe pod **Vladimir Iakov, Stupar, (Vojvodina).** 2260

Sivalni stroj, že rabljen, kupim. Ve- gova ulica 8, dvorišče 2533

Želodna tinktura lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča želodec, pospešuje prebavo ter odprte telesa. — Naročila proti povzetju. 10661

Kamenit nagrobni spomenik, že rab- vendar v dobrem stanju, **na kupi.** — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod **Spomenik** z navedbe cene in kdaj in kje se lahko ogleda. 2575

Izrojena stenografija in strojepiska se išče. Mesečna plača 600 K. Delavni čas 6 do 7 ur na dan. Ponudbe na Generalni komisarjat za tujski promet v Ljubljani, Dunajska ces. št. 18 2581

Semena za vrt kakor petr-šij, solatna pesa, majaron, cvetlice v najlepši izbiri na debelo in drobno priporočil **Slov. Komp., Ljubljana, Wolfsova ul. 12.** 2364

Knjigovodja, prvovrstna moč, zmožen računanje, bilance, slovenske, hrvaščine in nemščine, se sprejme proti dobri plači v večje mitinsko podjetje na Hrvatskem. — Istotam se sprejme tudi tudi dobra plemenski meš (moška ali ženska) zmožna omenjenih treh jezikov, slovenske ali hrvaščine ter nemške stenografije ter strojepisja. — Po- molja pod **»Slov. Narod«** na upr. Slov. Naroda. 2605

Kupim večje količine na vagon: jelo-ve deske, material (gradja), late-kojle za vinograde, apno, ogled in pla, čam najvišje cene. Ponudbe pod **Vladimir Iakov, Stupar, (Vojvodina).** 2260

Sivalni stroj, že rabljen, kupim. Ve- gova ulica 8, dvorišče 2533

Želodna tinktura lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča želodec, pospešuje prebavo ter odprte telesa. — Naročila proti povzetju. 10661

Kamenit nagrobni spomenik, že rab- vendar v dobrem stanju, **na kupi.** — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod **Spomenik** z navedbe cene in kdaj in kje se lahko ogleda. 2575

Izrojena stenografija in strojepiska se išče. Mesečna plača 600 K. Delavni čas 6 do 7 ur na dan. Ponudbe na Generalni komisarjat za tujski promet v Ljubljani, Dunajska ces. št. 18 2581

Semena za vrt kakor petr-šij, solatna pesa, majaron, cvetlice v najlepši izbiri na debelo in drobno priporočil **Slov. Komp., Ljubljana, Wolfsova ul. 12.** 2364

Knjigovodja, prvovrstna moč, zmožen računanje, bilance, slovenske, hrvaščine in nemščine, se sprejme proti dobri plači v večje mitinsko podjetje na Hrvatskem. — Istotam se sprejme tudi tudi dobra plemenski meš (moška ali ženska) zmožna omenjenih treh jezikov, slovenske ali hrvaščine ter nemške stenografije ter strojepisja. — Po- molja pod **»Slov. Narod«** na upr. Slov. Naroda. 2605

Kupi se pes čuvaj. Ponudbe na pošto predal 27. 2566

Gumi za cepljenje trti se dobi pri trg. Franc Kenda, Novo mesto. 2599

Ključavničarji in rezbarji se takoj sprej- mejo. »Bistra« konvukta in lesna ind. d. z o. z. v Domžalah 2421

Dobro nagrado v šivilji ali domarja sem pripravil dati dotičnemu, kateri mi preskrbi stano- vanje z dvema ali tremi sobami in kuhinjo. Cenjene ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod **»Zelo dobra nagrada«.** 2545

Fotografski pomočnik, Jugoslovian, samostojen v vsakem oziru se sprejme s 15 majem t. l. Plačilo po dogovoru. Ponudbe na: **Anton Jeršek, Trst, ulica Roma 24.** 2563

Na prodaj spalna soba: obtoječa iz postelj, dveh nočnih omaric dalje kip »Pisla« delo: spcesija, belo emajlirano, z medenim okovom. Cena 15 tisoč kron. Ogleda se pri Leo Kosmeli, mizar, St. Jurij ob Taboru, Štajerska. 2576

Trgovino kupim, oziroma vzamem v lokal v prometnem kraju. Ponudbe pod **»Reclen trgovec 2604«** na upr. Slovenskega Naroda. 2604

Izčen ozdar se išče za veleposred- bo pod šifro **»A. B. C. 2614«** na upr. Slovenskega Naroda. 2614

Gramofon, dobro ohranjen, z 20 plo- vlad, stami, se prod. Kje, pove upr. Slov. Naroda. 2627

Utroški vozček modern, dobro ohr- anjen, se prod. Cena 800 kron. Ogleda se lahko pri Mariti Sever, Opekarska cesta 82. 2635

50.000 K do 100.000 K se išče za trgovino proti dobrim obrestim in sigurnemu jamstvu. Ponudbe pod šifro: **»Trgovina 1878«** na Asocijalni zavod Drago Bošnjak, Ljubljana, Cankarjeva ulica 8. 2620

Ženitna ponudba! 25 letna vdova, trgovka s 1 otro- kom in 22 letna gospodinja s pramo- ženjem želita znanja s dobrotami duhovitima gospodoma. Prednost imajo tisti brez otrok in uradni. Ogleda se lahko pod **»Slov. Narod«** na upr. Slov. Naroda. 2605

Kupim večje količine na vagon: jelo-ve deske, material (gradja), late-kojle za vinograde, apno, ogled in pla, čam najvišje cene. Ponudbe pod **Vladimir Iakov, Stupar, (Vojvodina).** 2260

Sivalni stroj, že rabljen, kupim. Ve- gova ulica 8, dvorišče 2533

Želodna tinktura lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča želodec, pospešuje prebavo ter odprte telesa. — Naročila proti povzetju. 10661

Kamenit nagrobni spomenik, že rab- vendar v dobrem stanju, **na kupi.** — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod **Spomenik** z navedbe cene in kdaj in kje se lahko ogleda. 2575

Izrojena stenografija in strojepiska se išče. Mesečna plača 600 K. Delavni čas 6 do 7 ur na dan. Ponudbe na Generalni komisarjat za tujski promet v Ljubljani, Dunajska ces. št. 18 2581

Semena za vrt kakor petr-šij, solatna pesa, majaron, cvetlice v najlepši izbiri na debelo in drobno priporočil **Slov. Komp., Ljubljana, Wolfsova ul. 12.** 2364

Knjigovodja, prvovrstna moč, zmožen računanje, bilance, slovenske, hrvaščine in nemščine, se sprejme proti dobri plači v večje mitinsko podjetje na Hrvatskem. — Istotam se sprejme tudi tudi dobra plemenski meš (moška ali ženska) zmožna omenjenih treh jezikov, slovenske ali hrvaščine ter nemške stenografije ter strojepisja. — Po- molja pod **»Slov. Narod«** na upr. Slov. Naroda. 2605

Kupim večje količine na vagon: jelo-ve deske, material (gradja), late-kojle za vinograde, apno, ogled in pla, čam najvišje cene. Ponudbe pod **Vladimir Iakov, Stupar, (Vojvodina).** 2260

Ciprese 1 do 3 m visoke se v večji množini oddajo. Nadov pove upravištvu Slov. Naroda. 2606

Naznanjamo da izdajemo gornje dele in se pripravimo **Frana Št. 53.** 2608

Proda se zlata verižica in moška tula ura, ženska srebrna ura in verižica. **Opekarska c. 8, Trnava.** 2610

Natakarica išče takoj službo. Naslov: **I. P. Spod. Kašelj št. 22.** pri Ljubljani. 2613

Dobro ohranjen čevljarški šivalni stroj Singer na prodaj. Na ogled v nedeljo od 8. do 11. ure dop. v **Križevniški ulici 5/II.** 2610

Nov gramofon z 22 ploščami je na prodaj. Pojanila daje **Tavtar Konrad. »Zadruga tiskarska«** Ljubljana. 2616

Proda se nov voz na peresih (olinate osi). **Janez Zorman, Sp. Siska.** 2629

Belniška pivovarna lahko sprej- me ugodnih pogojev. Prednost imajo v pivovarski stroki izvršbeni uradniki ali uradnice. 2639

Pozor! Proda se milin na veliki reki na Do- lenjskem v Sloveniji. Z velikansko vo- dno silo. Z visokimi bregovi. Leži tik ob žel. progi 15. km. od velike žel. postaje. Pripravno kakor nalašč za gradbo elektr. centrale, tovarno itd. Material: kamen in pesek na mestu v neizpravljeni močvirni. Interesantom naslov pri upravi Slov. Naroda. 2375

Vinara Fran Jakovac, Jasna, Hrvatska, pripravljata pristna rdeča in bela vino po ugodni dnevni ceni 311

Slamnike in klobuke vseh vrst sprejema v pogostoto **Frano Čiček, tovarna stavba v Sisku, polna slamnik pri Ljubljani.**

V Ljubljani se sprejme pri vrtni **»Slov. Narod«** na upr. Slov. Naroda. 2605

Kupim večje količine na vagon: jelo-ve deske, material (gradja), late-kojle za vinograde, apno, ogled in pla, čam najvišje cene. Ponudbe pod **Vladimir Iakov, Stupar, (Vojvodina).** 2260

Sivalni stroj, že rabljen, kupim. Ve- gova ulica 8, dvorišče 2533

Želodna tinktura lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča želodec, pospešuje prebavo ter odprte telesa. — Naročila proti povzetju. 10661

Vino la haložan. l. 18 in 19, proda po zmerni ceni S. Zmeran, Sv. Andrej v Halesah (Ptu.). 2571

Slamnike barva v vseh niansah in čistih tovarena Jos. Reich. 2541

podkovski kovač in kolar, hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Vpraša se: Costa na Kodel jevo št. 8. 2468

moško perilo Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 2559

Pozor! Zabeležite naslov! Pozor! Kdor želi kupiti prima suha bukova drva po nizki ceni, naj jih naroči pri „CENTRALI DRV“ Ahacijeva cesta 10, tramvaj-ska postaja: Sv. Petra cerkev. Postrežba točna in kulantna. 1549

Doktor medicine brez otrok išče stanovanje v mestu. Dobra nagrada. Navedbe pod „Medicus 2548“ na upravnštvo Slov. Naroda. 2548

LES vsake vrste tesan, žagan in okrogli kupi vsako množino Malenšek M. lesotrtar Maribor. 1772

Proda se: skoraj popolnoma nova ženska obleka; 2 otroška plašča za deklice, starost 6 do 8 let; 1 belo, 1 temnomodro krilo in 1 vrhnja jopica. Vse kakor novo. Ogleda se od 2 do 4 ure popoldne. Stari trg 11a II. nadst. 2598

Restavracija v lepem in prometnem kraju z vso opremo in potrebnimi prostori a. pr. mesnico, ledenico, trg. prostori, skladišči itd. se da na račun ev. v najem. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 2573

2 spretni stenotipistini v besedi in pisavi zmožni srbohrvaščine, dobri račnarici, se iščeta za večje industrijske podjetje v Bosni. Prosilke jugoslovanskega državljanstva imajo prednost. Stalno mesto ob dobri plači. Ponudbe pod „W. O. 6512“ na Rudolfa Messe, Wien I. Selterstraße 2.

Meissner & Co. Spediteure Wien IX., Elisabethpromenade Nr. 31. Specialni promet v Jugoslavijo čez Maribor, Ljubljano, Zagreb, Beograd, Sarajevo. Brojavi: MEISSNERCO, WIEN. 2275

Večja množina štedilnikov je napredni. Pošlje se: Jeranova ul. številka 11. 10434

Grah za seme kakor tudi za jelo po K 9.— se dobi v trgovini s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 2541

Slovenska harmonika, (na tri tone) se proda. Ogleda se: Hradečkova vna 34, (Podgorica), od 3. ure popoldne naprej. 2541

Drva suha, mehka in trda, žagana in cepljena, dobavi in pripelje na dom Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31. 171

Menjačnica Koste Arseniča Zagreb, Nikoličeva ul. 3. Kupuje i prodaje najkulantnije sve vrste srebrnog zlatnog i papirnog novca. 2504

Prodajo se nova in rabljena kolesa po najnižji ceni. Vio 10. 1772

Vsakovrstne slamnike, različne torbice, predpražnike, slamnate šolne in druge ple-tarske izdelke priporoča po primerni ceni g. trgovcem Franjo CERAR, tovarna slam-nikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 1772

Blagajne pristne „Wertheim“ dobavlja Karol Floriančič Celje. 1772

Trgovalsko Dioničarsko Društvo u Sabotici. I. Arpad ulica 153. Ravnatelj-djelovodja Mate Jerković. 1772

Temeljna glavica X 1.000.000.— Telegr.: Lignum Kupuje i prodaje svakovrstne plo-dine i robe za svoj račun i u komisiji. Bavi se importom i eks-portom. Obavlja svakovrstne tr-govačke poslove. Prima zastupstva industrijskih poduzeća

znojemske kumarice v elektonički in sodih. Tvorila kumarice Emil Stetner, Sneljmo, Obotstovadina. 2567

DAMSKI KONCERT svira vsaki večer v restavraciji „Zlatenog“ v Gos-poski ulici štev. 8. Tudi se pristna vina, vsaki dan sveže pivo, izborna domača kuhinja. Za obilen obisk se najtopleje priporočata Ivan in Nežika Kočevar. 2567

Pohištvo Spalne, jedilne, in gosposke sobe, kuhinjska oprema, podložki, mo-droci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsa-kem slogu od proste do najfinije izvitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo KAREL PREIS, Maribor, Stolni trg 6. Srebotnjak 1118. Geniki zastoj! 2567

Novi tečajji za slovensko stenografijo, nemško steno-grafijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, računstvo, slovensko knjigovodstvo, nemško knjigovodstvo, slovensčino za začetnike, hrva-ščino, nemščino za začetnike, lepomisje in cirilico se začnejo dne 3. majnika 1920. Zasebni učni zavod Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadst. Obični prospekt bro-splacno, telefon št. 34 VII. 2567

Poljedelski stroji. Mlatilnice za ročni in vrtilni pogon, vrtila, čistilnice, trijerje, slamočernice za pogon z roko in silo, sadne in vinske stiskalnice, sadne mline, brzooparilnice, stiskalnice za seno in drugo ima vedno v velikih izbihi lastnica po umrlemu sopogu FRANC HITTIJU v Ljubljani, na Sv. Martina cesti 2. Edina zaloga poljedelskih stro-jev iz tvornice UMRATH & Comp. 2463

Braća Almasy i Fleischmann, Zagreb, Gunduličeva ulica broj 4 glavno zastupstvo i skladište tvornice kožnate i torbarske robe Leop. Fischer & Co. Wien VII., Nudjajo: pasove (pojase) iz lakovane i druge kože i sve proizvode torbarske fabrikacije. Prodaja na veliko uz tvorničke cijene. 2567

SODI za vino, rakijo, olje, med masi in petrolej, a osobi-to izdelujem sode za transportiranje piva kakor tudi za hrambo, vse solidna izdelava iz prvovrstne slavonske hrastovine, nadalje sodarski material za sode vedno na zalogi, na malo in veliko. Tvorica sodov Antun Novosel Osljak L. Vinkovača c. 1, Tel. 5-66. 2567

Prodaja več delov Jadranske kanile iz leta 1916. Kdo, pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 2567

Litografična razmnoževanja cirkularov, not. itd. se sprejema. Točna postrežba. Šifra „Top/2022“ na uprav. Slov. Naroda. 2567

Gospa z dežele z 8 mesecev starim fantkom želi službo pri družini ali gospodu; de-lala bi brez plačila, samo želi svojega otroka imeti pri sebi. Naslov: baraka II. stanovanje 5. Sn. Šiška pri Ljubljani. 2623

Klavirje pianine in harmonije, prodaja in izpo-soja Alfons Breznik, največja zaloga vseh glasbil, muzikalij in strun, Ljubi-a-na Kongresni trg 15. 2567

VILA z vsem komfortom v sredini Grada se zamenja za vilo ali hišo v Ljubljani. Do-pla pod „Vila/2647“ na uprav. Slov. Naroda. 2617

Koruzo dobro in defektno priporoča tordka Gjorgje Grujić Beograd Miletića ul. 15. 2567

Les naprodaj. Prodaja 500 m³ (petsto) stoječega smre-kovega, macesnovega, jelkovega in ne-kaj bukovega lesa v dolini „Kot“, na obeh straneh lepe kolovzne poti, 6 ki-lometrov od postaje Dovje na Gorenj-kem. Plača se naprej. Ponudbe spre-jemam do 25. aprila. — Župni urad Dovje, Gorenjsko, Jakob Aljaž, župnik. 2637

Vanilinov — sladkor — prašek za pecivo „Mirodije“: po-per, cimet, klinčeci, piment, ku-mena, paprika, odpro in v kar-tonih 130 omotičev, čaj v omo-tih vseh veličin. Cimet italijanski v orig. omotih po 1 kg, spece-rijsko in kolonijalno blago na veliko. — Kupujem in prodajam vse vrste živil. Zahtevajte in po-šljite ponudbe. Gjorgje Vučko-vić Zagreb, Nikoličeva ulica. 2567

Bez konkurencije! JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA TELER BR. 6-38 GUSTAV SELIGMAN TELER BR. 6-38 Brojavi: „Jip“ Nikoličeva 3. ZAGREB Nikoličeva ul. 3. Ne'ceneš doba in bogato skladište: raznih vrst papira kakor: pisarnice, pisalnega, konceptnega, dokumentnega, koncertnega, bolaga itd. papirnatih prtor, papirja za police (stolice) trgovskih in bank, omotir, map, karti in oclatiga v to strobu spo-dajetoga blaga. 2636

Zaradi opustitve tvornice sodavice se oddajo kompletne strojne naprave s potrebnimi pritlikinami a. pr.: 1.) aparat za sodavico z mešalom model II. B; 2.) polnilnik „Austria“ za pokalice; 3.) 1600 sifonskih steklenic kompletini, oblika s 4 koleni, 99%, cina; 4.) 350 sifonskih steklenic brez glavic. Steklenice so gladke, polovico belih, polovico zelenih (aquamarin). 5.) 200 aluminijastih glavic (popolnoma novih); 6.) 150 sifonskih zabojev s pokrovi, močno stesanih, sposobnih za transport; 7.) 50 sifonskih zabojev za lokalno porabo. Aparati so rabljeni prav malo, torej v brezhibnem stanju in se izdelek znane tvornice strojev za sodavice Karla Pochtler na Dunaju (Wien). — Vprašanja s ponudbo cen na g. Fran Schleimerja, gostilničarja v Kočevju (Jugoslavija), in se pripominja, da se navedeni predmeti lahko ogledajo vsak čas. 2636

Sena in slame kupim vsake množino. Sena in slame pojejo na KUPFER, Wien XX., Volksgasse 4. 2567

G. Flux Uradno dovoljena, že 20 let ob-stoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in vojnih služb. 2567

Kostanjev les kupim po najvišji ceni pristo vagon. Ponudbe s skrajno ceno in časom do-bave je nasloviti: Ljubljana, poštni predel 151. Opoštevati se bodo samo zanesljivi dobavitelji — vagoni na raz-polago. 2580

Inženjer dr. Miroslav Kasal oblatveno poverjen stavbni inženjer Ljubljana, Hlšorjeva ul. 7. Specialno stavbo-ne podjetje za be-tonske, železobe-tonske in vodne zgradbe. — Izraba — vodnih sil. 2567

Zaradi opustitve tvornice sodavice se oddajo kompletne strojne naprave s potrebnimi pritlikinami a. pr.: 1.) aparat za sodavico z mešalom model II. B; 2.) polnilnik „Austria“ za pokalice; 3.) 1600 sifonskih steklenic kompletini, oblika s 4 koleni, 99%, cina; 4.) 350 sifonskih steklenic brez glavic. Steklenice so gladke, polovico belih, polovico zelenih (aquamarin). 5.) 200 aluminijastih glavic (popolnoma novih); 6.) 150 sifonskih zabojev s pokrovi, močno stesanih, sposobnih za transport; 7.) 50 sifonskih zabojev za lokalno porabo. Aparati so rabljeni prav malo, torej v brezhibnem stanju in se izdelek znane tvornice strojev za sodavice Karla Pochtler na Dunaju (Wien). — Vprašanja s ponudbo cen na g. Fran Schleimerja, gostilničarja v Kočevju (Jugoslavija), in se pripominja, da se navedeni predmeti lahko ogledajo vsak čas. 2636

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica štev. 2. Delniška glavica 20.000.000.— kron. Rezervni fond 20.000.000.— kron. Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj. Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne KREDITE. 2567

Brzojavi: Eskomptna.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Int. telefonir. 461.

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU.

Izvršuje vse bančne transakcije nakupovalneje.

DENARNE VLOGE. — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT. — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR. — AKREDITIVI. — BORZA.

Haka**gamaše**

so najcenejše in najboljšje. Lastni izdelek, velika zaloga v trgovini Minko Seljak, Ljubljana.

ELEKTROMATERIJAL

natisniti, žarne lampe, karbidne lampe, kosi žitaka engros i eksport.

WALTER, kuća za rasvetu, WIEN VI., Gumpendorferstr. 68 B.

Brzojavni naslov: ELEKTROWALTER WIEN.

529

VINO

10 %, belo, banaško, letnik 1918, 8-50/0, belo, banaško, letnik 1919. Obe v isti ste dobrega in zdravega okusa, brez kisline. 10-50/0, črno, dalmatinsko vino, zelo fino, voljnega prijetnega okusa, 8-50/0 belo štajersko, namizno vino, s prijetno kislino, 7-50/0 belo, hrvaško, namizno vino. Vzorci se ne pošiljajo. Za pristnost ponudnih vin jamči Gospodarska Zveza.

Gospodarska zveza Vinski oddelek v Sp. Šiški.

Tovarna Barva vsakovrstno —
Jos. Reich Kemično čisti obleke.Ljubljana, Poljanski nasip 4. Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.
Podružnica: Selenburgova ul. 3Podružnice
Maribor Novemesto Kočevje
Gospodarska ul. 38. Glavni trg štev. 38.**Skaboform se zopet dobiva!**

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v najbližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno dr. Flescha originalno Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder „Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. Generalna zaloga za Ljubljano in okolico

Rihard Sušnik

„Pri Zlatem jelenu“ IV. Marijin trg.

Broj 12686/G—1920.

Oglas.

Ministarstvo Saobraćaja raspisalo je za dan 15. maja o. g. javnu licitaciju u svrhu dobave slijedećih količina ulja i bencina.

I.	1.360.000	kg	mašinskog i vagonskog ulja za letnju potrošnju
II.	600.000	„	„ zimsku
III.	670.000	„	ulja za cilindar sa zasićenom parom.
IV.	500.000	„	„ pregrejanom parom.
V.	320.000	„	„ osvetljenje.
VI.	30.000	„	„ dinamo-mašine.
VII.	655.000	„	„ proizvodnju gasa.
VIII.	1.325.000	„	petroleuma.
IX.	1.540.000	„	bencina.

Pozivlju se svi oni, koji žele sudjelovati pri nabavki gore navedenog materijala, neka svoje ponude pošalju ekonomskom odeljenju Ministarstva Saobraćaja u Beograd.

Pobliže upute i pismene uslove glede lificacije gore navedenih ulja, mogu se besplatno dobiti u ekonomskom odeljenju ove direkcije.

U Zagrebu, dne 6. aprila 1920.

Direkcija S. H. S. državnih željeznica.

Brošura

„Pod novim orlom“

je izšla v ponatisku. — Dobi se v „Narodni knjižnici“ v Ljubljani, Prešernova ulica 7. Cena s poštnino K 15.—. — Naročila se rešujejo le proti pošiljavi zneska vnaprej ali po povzetju.

Modni salon**Stuchly - Maške**

LJUBLJANA.

Zidovska ul. 2,

Overski trg 1.

Priporočam veliko izbiro najnovejših modelov, svilenih klobukov, čepic in slaničnikov za dame in dečke.

Popravila točno in cen.

Žalati klobuki vodne v žalogi.

Slivovka, tropicovec, rum, brinjevec, cognak medicinal, olje, namizno, kavo, rižev škrob, kis, itd.

pripraveča tvrdila:

Gregorc & Verlič,

velotrg. kaleniljskega blaga in žganja LJUBLJANA.

Pri vsakršni odlozi žganja, trga, malice pogost.

Proti:

sladkorni bolezni, bolezni jeter in ledk, otokini žolčca in čreves, kroničnemu katarju žolčca in čreves, žolčnemu kamenu, hemeroidom in bolezni mehurja, putiki in debelosti, je najboljšje sredstvo naravnega zdravilna mineralna voda „rogaška slatina“.

Rogaška slatina

največje in najmodernejšje zdravilišče v Jugoslaviji, hidroterapija, elektroterapija, inhalatorji, gimnastika za zdravljenje, kopeli s ogrevalno vodo, solne, smrečne, parne, zračne, solne kopeli in kopeli z vročim zrakom.

Vojška godba (42 moških med njimi absolvirani konservatoristi). Za vsakovrstne zabave je prekrbljeno kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. (Umetniški koncerti, tombole, plesni venčki, gledališke predstave, kino, izletji itd. — Sestaja od 1. maja do 15. oktobra 1920.)

RAVNAJELSTVO.

Knjigovodja ali knjigovodkinja

slov. in nemšk. jezika v govoru in pisavi zmožna, perfektna strojepiska, se takoj sprejme pri tvrdki F. Mathels nasl., Brežice ob Savi.

2597

Alarmni aparat!!!!

Varstvo proti tatvini in vlomom.

Opozorjamo na to, da v vsaki množini in po najnižjih cenah dobavljamo alarmne aparate ter patrone za take aparate, n. pr. „Stop“ itd. — Iščijo se zastopniki. Marum: Wolfenbutel, Munition- u. Pyrotechnische Fabrik, Ges. m. b. H., Wica H/3. Dr. Sälzerhausen No. 180.

2574

Razpis služb.

Gerentstvo mestne občine Škofja Loka razpisuje službi občinskega tajnika in redarja, obenem sluge. Obe mesti je oddati takoj. Tajnik in redar, dobila stanovanje v mestni hiši. Lastnoročno pisane prošnje z navedbo zahtevane plače vložiti je na podpisano gerentstvo najkasneje do 30. aprila 1920.

Gerentstvo mestne občine Škofja Loka

dne 2. aprila 1920.

2510

V bližini Ljubljane se proda

hiša s hlevom

garažo, ogromnim vrtom in okoli 42.000 kvadratnih m žume, travnikov in njiv. Lega krasna, ob železniški postaji. Adresa pri upravi Slovenskega Naroda.

!! Jugoslovansko inženirsko podjetje !!

družba s o. z.

Inženirska pisarna in stavbno podjetje

Ljubljana, Solna ulica št. 2 Maribor, Viktringova ulica št. 34

Brzojavni naslov: JP — Ljubljana JP — Maribor

Odelsek I. Projekti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbno nadzorni

Odelsek II. Vodne gradbe; izraba vodnih sil; poljedelska melioracija.

Odelsek III. Beton, železobeton. Železna konstrukcija.

Odelsek IV. Železnice, ceste, predorji, mostovi.

Odelsek V. Industrijska in gospodarska poslopja.

Odelsek VI. Komercialno razpečevanje gradiva, orodja in industrijskih tvarin.

Sveče „Mira“

v omotih od kg,

kavo, modro galico

žigice, žveple,

koruzo, oves,

moko

in ostale zemeljske proizvode ter plodine prodajajo samo na velike po zmernih cenah

Dumič, Gjivič, & Pitarevič

Zagreb, Zrinjevac 15,

Podružnica: ZEMUN.

Int. Tel. 22—88.

Kolektivni oglas odprave JADRAN, Maribor, telef. št. 395.

Dovoljujemo si naznaniti, da smo pričeli svoje poslovanje v Gradcu pod naslovom:

STEIRERBANK A. G.

Schmiedgasse šte. 31.

Kolektivni oglas odprave JADRAN, Maribor, telef. št. 395.